

55154

A KÜLFÖLDI
MAGYAR INTÉZETEK MŰKÖDÉSE
ÉS A MAGAS MŰVELTSÉG CÉLJÁT
SZOLGÁLÓ KÜLFÖLDI ÖSZTÖNDÍJAK
AZ 1926/27. TANÉVBEN

KÖZZÉTESZI
AZ ORSZÁGOS
ÖSZTÖNDÍJTANÁCS



BUDAPEST, 1929

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA.

A külföldi magyar intézetek működése és a magas műveltség célját szolgáló külföldi ösztöndíjak az 1926—27. tanévben.

Amióta a gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által megindított külföldi ösztöndíjakció megindult, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium két jelentésben számolt be a külföldi magyar intézetekről és az ösztöndíjasokról: az első 1926-ban jelent meg „A külföldi magyar intézetek megalapítása és 1924/25. tanévi működése“, a második 1927-ben „A külföldi magyar intézetek működése és a magas műveltség célját szolgáló külföldi ösztöndíjak az 1925/26. tanévben“ címen.

Ez a jelentés, amely az 1926/27. tanév eredményeiről van hivatva beszámolni, a jelentések során fordulót jelent. Az 1927. évi XIII. törvénycikk megalkotván az Országos Ösztöndíjtanácsot, a miniszter úr az ösztöndíjügy irányítását a Tanács kezébe tette le s így a jelentés-tétel kötelezettsége is a Tanácsra hárul.

A kezdet nehézségei nem engedték meg, hogy a Tanács az 1926/27. évi beszámolóval kezdje munkáját. Saját ügymenetét kellett kialakítania, szervezeti szabályzatát megalkotnia, az elvi jelentőségű kérdéseket megvitatnia, ami mellett a mindennapi élet követelményeinek kellett elsősorban eleget tennie. Ez az oka, hogy az 1926/27. évi jelentés késve lát napvilágot.

Az év legkiemelkedőbb eseménye tehát a szervezetben beállott változás. Az 1927. évi XIII. törvénycikk alapján a kormányzó úr őfőméltósága az első öt éves évkörre a Tanács elnökévé Berzeviczy Albertet, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, alelnökévé Ilosvay Lajos államtitkár, műegyetemi ny. r. tanárt, a kultuszminiszter pedig ügyvezető-igazgatóvá Domanovszky Sándor egyetemi ny. r. tanárt nevezte ki.

A Tanács tagjai:

1. Hivatalból: az Országos Gyűjteményegyetem szervezetébe foglalt négy nagy közgyűjtemény főigazgatói: Csánki Dezső, Hóman Bálint, Petrovics Elek és Végh Gyula és a külföldi magyar intézetek kurátorai és igazgatói: Károlyi Árpád, Gerevich Tibor, Lábán Antal és Támedly Mihály.

2. Kiküldetés alapján: a budapesti tudományegyetem jogi kara részéről Magyary Géza, az orvosi kar részéről Nékám Lajos, a bölcsészeti kar részéről Kornis Gyula, a szegedi tudományegyetem jogi kara részéről Szandtner Pál, az orvosi kar részéről Issekutz Béla, a bölcsész-

szeti kar részéről Huszti József és a matematika—természettudományi kar részéről Szentpétery Zsigmond, a pécsi tudományegyetem jogi kara részéről Vinkler János, az orvosi kar részéről Gorka Sándor s a bölcsészettudományi kar részéről Nagy József, a debreceni tudományegyetem jogi kara részéről Tóth Lajos, az orvosi kar részéről Verzár Frigyes, a bölcsészeti kar részéről Szabó Dezső, a műegyetem mérnöki és építészeti osztálya részéről Rohringer Sándor, a gépész-mérnöki osztály részéről Zemplén Géza és a közgazdasági osztály részéről Zelovich Kornél, a közgazdaságtudományi kar képviselőjében Czettler Jenő, az Állatorvosi Főiskola képviselőjében Hutya Ferenc, a Bánya- és Erdőmérnöki Főiskola részéről Boleman Géza, a Képzőművészeti Főiskola részéről Réti István, a Zeneművészeti Főiskola részéről Hubay Jenő, a Gyűjteményegyetem Tanácsa által kiküldve Kollányi Ferenc és Majovszky Pál, végre a Természettudományi Tanács hiányában a természettudományi kongresszus végrehajtóbizottságának 10 tagja: Tangl Károly, Kerpely Kálmán, Tauffer Vilmos, Grósz Emil, báró Korányi Sándor, Mauritz Béla, Vámosy Zoltán, Pogány Béla, Szabó Gusztáv, Szarvassy Imre.

3. A vallás- és közoktatásügyi miniszter meghívása alapján mint tudománypolitikusok: Balogh Jenő és Magyary Zoltán, mint műépítésszek: Hüttl Dezső és Wälder Gyula, mint szobrászművészek: Zala György és Szentgyörgyi István, mint festőművészek: Csók István és Dudits Andor, mint zeneművészek: Dohnányi Ernő és Kodály Zoltán, az egyetemi (főiskolai) tanárok közül Schütz Antal, Pröhle Károly, Petz Gedeon, Eckhardt Sándor, Yolland Arthur, Zambra Alajos, Melich János, Teleki Pál gróf, Szily Kálmán, Bakay Lajos, Heim Pál, Gombocz Zoltán, Szabó Zoltán, Kürschák József, Johan Béla és végre a főiskolai internátusok vezetői közül Glattfelder Gyula püspök, Ravasz László püspök, Láng Nándor és Tiefenthaler József.

A Tanács intézőbizottságának tagjait a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a szellemtudományi szakbizottságba Gombocz Zoltán, Hóman Bálint, Huszti József, Kornis Gyula és Magyary Zoltán tanácsstagokat, a természettudományi szakbizottságba Heim Pál, Szily Kálmán, Tangl Károly, Teleki Pál gróf és Verzár Frigyes tanácsstagokat, a művészetek képviselőiül Hubay Jenő és Hüttl Dezső tanácsstagokat nevezte ki.

Ebben az összetételben a Tanács 1928 március hó 7-én tartotta alakuló ülését, amelyet a kultuszminiszter úr nyitott meg, megnyitóbeszédében ismertette azokat a szempontokat, amelyek a Tanács megalkotására indították.

Ugyanott kapott megbízást a Tanács intézőbizottsága a szervezeti szabályzat megalkotására. Ennek kidolgozására egy albizottság küldetett ki, amely Hóman Bálint, Hüttl Dezső, Tangl Károly tanács-tagokból és az ügyvezető-igazgatóból állott. Az albizottság javaslata alapján az intézőbizottság 1928 május 19-én tartott üléséből terjesztette az elfogadott szervezeti szabályzatot megerősítésre a vallás- és közoktatásügyi miniszter elé, aki azt 1928 október 15-én hagyta jóvá. A jóváhagyott szabályzat a Budapesti Közlöny 1928 évi október 31-iki számában tétetett közzé.

A szabályzat értelmében az ösztöndíjúgyekben elsősorban a tanács-
tagokból alakított albizottságok mondanak véleményt. Ilyen albizott-
ság hús van:

1. katolikus hittudományi;
2. ev. református hittudományi;
3. ág. evangélikus hittudományi;
4. jog- és államtudományi;
5. közgazdaságtudományi;
6. filozófiai és paedagógiai;
7. magyar nyelvészeti és irodalmi;
8. germanisztikai és romanisztikai;
9. szláv és keleti filológiai;
10. klasszika-filológiai;
11. történeti, művészettörténeti és archaeológiai;
12. kémiai, fizikai, matematikai és csillagászati;
13. zoológiai és botanikai;
14. föld-, ásvány- és kőzettani és palaeontológiai;
15. földrajzi, néprajzi és geofizikai;
16. orvostudományi;
17. műszaki tudományi;
18. építőművészeti;
19. festészeti, grafikai, szobrászati és iparművészeti;
20. zeneművészeti és zenetörténeti.

Az albizottságok véleményeit az intézőbizottság, illetve annak két
szakbizottsága: a szellemtudományi és a természettudományi szak-
bizottság egyeztetni össze. Innen történik a kiküldetésekre történt jelö-
lés fölterjesztése a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz meg-
erősítésre.

Ez a szervezeti változás természetszerűen szorosabb kapcsolatba
hozta a külföldi kollégiumokat az Országos Ösztöndíjtanácsal, ilyen
kapcsolat azonban nem jött létre a külföldi (bécsi és római) történeti
intézetekkel, amelyek a kutatás és nem elsősorban a képzés céljait szol-
gálván, az ösztöndíjúgygel nincsenek szerves kapcsolatban.

I. A BÉCSI ÉS A RÓMAI TÖRTÉNETI INTÉZETEK.

Mindenekelőtt arról a két tudományos intézetünkről kell megemlé-
keznünk, amely szorosan véve nem tartozik az Ösztöndíjtanács hatás-
körébe, amelynek működését azonban a hasonló céloknál fogva az
eddigi tradícióhoz híven a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr
kívánságára itt kívánjuk ismertetni.

A bécsi Magyar Történeti Intézet működése mind szélesebb körre
terjed ki. Az állami ösztöndíjasokkal egy sorba csak azok a tagjai
vehetők, akik mint belső tagok, hosszabb időt hivatalos kiküldetésben
történeti kutatással töltöttek el az intézet kötelékében.

Ezek közül az 1926/27-i egész éven át *Baranyay Béla* országos fő-
levéltárnok főképen az *Einrichtungswerk* és a hozzácsatlakozó anyag

gyűjtésével és feldolgozásával foglalkozott, különösen a hadügy és a hadiadózás részleteivel és az accsával. Igen becses anyagot gyűjtött össze az *Einrichtungswerk* előzményeire vonatkozólag is, azután az örökösödés kérdésére és az 1687/88-i országgyűlés történetére.

Hasonlóképen az egész évet töltötte az intézet kebelében *Fleischer Gyula* középiskolai tanár, aki az Egerben működött barokk- és empirekorabeli művészek személyi adatait kutatta és *Johann Bergl* barokk mennyezetfestőről szóló monográfiáján dolgozott. Összeállította 1890-ig a Bécsben tanult magyar művészek személyi és tanulmányi adatait is a bécsi képzőművészeti akadémia irattárából. Hasonló módon megkezdte a magyar művészetek kijegyzését a bécsi plébániatemplomok anyakönyveiből.

Az egész esztendőn át az intézetben működött a debreceni egyetemről dr. *Klein Gáspár*, aki az egyetemen történeti és szociológiai tanulmányokat is hallgatott, főkép azonban a történeti segédtudományokban és a görög palaeográfiában képezte magát. Önálló levéltári kutatást is folytatott arról a kérdéstről, hogy a bécsi kormány, különösen az államtanács minő állást foglalt el a XVIII. század második felében a külföldi egyetemekre kívánckozó magyar ifjúság kiengedése ügyében.

Ezek mellett az ösztöndíjasok mellett meg kell emlékeznünk azokról a tudományos kutatókról, akik egyes történeti tárgyak feldolgozása érdekében hosszabb-rövidebb ideig vették igénybe az intézet vendégszeretetét. Dr. *Angyal Dávid* egyetemi ny. r. tanár Ghyczy Kálmán hátrahagyott iratainak kiadásához kutatott a szükséges adatok után, majd a bécsi angol nagykövetség 1849 utáni Magyarországról szóló jelentéseihez keresett anyagot. Dr. *Domanovszky Sándor* egyetemi ny. r. tanár József nádor iratai című publikációjához kutatott. Dr. *Viszota Gyula* főigazgató Széchenyi naplójának jegyzeteléséhez keresett anyagot. Vitéz dr. *Házi Jenő* soproni városi főlevéltárnok Sopron város történetéhez gyűjtött adatokat 1541-ig. Dr. *Herzog József* orsz. főlevéltárnok a magyar királyi kamara 1540—1591 közti történetét kutatta. *Kiss Ernő* debreceni városi levéltárnok megkezdte a bécsi nagy levéltárak Debrecen város történetére vonatkozó adatainak gyűjtését. Dr. *Lenz Géza* egyetemi ny. r. tanár a Boeskey-fölkelés történetével foglalkozott. Dr. *Lutter János*, a Külügyi Társaság igazgatója, a monarchia balkáni politikájának történetéhez gyűjtött anyagot 1867-től 1918-ig. Dr. *Paulinyi Oszkár* orsz. levéltárnok a Fuggerek magyarországi vállalatának történetét kutatta. Dr. *Salacz Gábor* debreceni egyetemi tanársegéd a Cassa Parochorum történetének anyagát gyűjtögette az udvari kamarai levéltárban és az alsóausztriai levéltárban. Dr. *Surányi-Unger Tivadar*, a miskolci jogakadémia rendes tanára nemzetgazdaságtörténeti művén dolgozott. Dr. *Szabó Dezső* egyetemi ny. r. tanár a Mária Terézia-korabeli úrbéri rendezés kérdését kutatta. Dr. *Szabó István* Debrecenből az országos honvédelmi bizottmánynak a debreceni menekülés ideje alatt kifejtett szervező tevékenységét vizsgálta. Dr. *Tóth Endre* pápai ref. teológiai helyettes tanár protestáns egyháztörténeti adatokat gyűjtött a XVII. század utolsó tizedeiből. Dr. *Tóth László*, a Magyar Nemzeti Múzeum alkönyvtárnoka, a római

kúria bécsi nunciussainak a josefinismus korából származó magyar vonatkozású jelentéseit gyűjtötte. Dr. *Török Pál*, a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárnoka, a XVI. századi konstantinápolyi követjelentések feldolgozását készítette elő. Dr. *Winkler Elemér* soproni középiskolai tanár a soproni céhek történetére kutatott.

Kívülük még rövidebb ideig tanulmányaik kiegészítésére az Intézetben megfordult hazai vendégek közül kiemelhetjük dr. *Dénes Lajos* ny. főigazgatót, dr. *Erdélyi László* szegedi egyetemi ny. r. tanárt, dr. *Horváth Henrik* székesfővárosi múzeumi őrt, *Huszár Lajos* műtörténészt, dr. *Illés József* egyetemi ny. r. tanárt, dr. *Kapossy János* orsz. levéltárnokot, *Németh Antal* esztétikust, dr. *Nyireő Istvánt*, a Magyar Nemzeti Múzeum igazgató örét, dr. *Paniti Vukoszávát*, a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárnokát, dr. *Péter Andor* műtörténészt és dr. *Pigler Andort*, a Szépművészeti Múzeum tisztviseelőjét, dr. *Schneller Vilmost*, a Műemlékek Orsz. Bizottságának titkárát, dr. *Vikár Verát*, a Magyar Nemzeti Múzeum régiség-tárának örét, dr. *Thewrewk-Pallaghy Attilát*, a honvédelmi minisztérium fogalmazóját, dr. *Alföldi András* debreceni egyetemi ny. rk. tanárt, *Edvi-Illés Gyula* műtörténészt, dr. *Gaál László* főgimnáziumi tanárt, dr. *Karner Károly* soproni evangélikus egyetemi előadót, dr. *Sulica Szilárd* magyar nemzeti múzeumi főlevéltárnokot, *Pálfy Ilona* bölcsészethallgatónőt, dr. *Paulovics Istvánt*, a Magyar Nemzeti Múzeum örét, *Sőregi Jánost*, a debreceni Városi Múzeum tisztviseelőjét, dr. *Jakubovich Emil* múzeumi főkönyvtárnokot, dr. *Varju Elemér* nemzeti múzeumi osztályigazgatót, dr. *Lukinich Imrét*, az Orsz. Széchenyi-könyvtár igazgatóját, dr. *Tóth Zoltánt*, a Nemzeti Múzeum örét, *Purébl Győző* székesfővárosi tanácsnokot és *Horváthy Mihály* tanácsjegyzőt, valamint dr. *Lósy-Schmidt Lajos* főmérnököt.

Kongresszusok, tudományos ünnepek és ülésezések alkalmából és rövidebb kutatásokra az Intézet vendégeül látta a legtágabb értelemben vett történeti tudományokon kívül más tudományok művelőit is. Így pl. *Balázs Károly*, *Faluhelyi*, *Heller Farkas*, *Hornyánszky Gyula* egyetemi ny. r. tanárokat, dr. *Adorján* egyetemi tanársegédét, dr. *Macovich* ügyvédet, dr. *Quint József* és dr. *Papp József* paedagógiai igazgatókat, *Jean Carrère* Eötvös-kollégiumi francia tanárt, *Schmidt Antal* magyar nemzeti múzeumi osztályigazgatót, *Maros Imre* és dr. *Rakusz* állami geológusokat, *Mayer István* tanársegédét, dr. *Jeney Imre* szegedi orvoskari magántanárt, dr. *Schréter Zoltán* orsz. főgeológust, *Bogsch László* bölcsészettanhallgatót, dr. *Kubányi* orvost, dr. *Hajnal Imre* egyetemi tanársegédét, dr. *Krepuska* fülgyógyászt, dr. *Sereghy Mihály* belklinikai gyakornokot és dr. *Bakucz Józsefet*, a debreceni egyetemi gyermekklinika tanársegédét.

Ez utóbbi vendégeskedések különösen az osztrák körökkel való kultúrkapcsolatok fenntartása szempontjából birnak jelentőséggel; de ennél sokkal fontosabb a német történettudósok részére az intézetben berendezett három állandó hely, amelyeken ebben az esztendőben a következők fordultak meg: dr. *Wiedemann* Brémából, XVII. századi egyháztörténeti tanulmányokra, dr. *Pannhorst* Halléből, földrajztörténeti kutatásokra, báró *Danckelmann* naumburgi tanulmányi igaz-

gató, aki a Thököly Imrére vonatkozó magyar irodalmat tanulmányozta, dr. *Sedelmayer* würzburgi egyetemi magántanár, barokk plasztikai tanulmányokra, dr. *Kahrstedt* göttingai egyetemi tanár, aki a Duna-menti római és római-előtti kultúra történetével foglalkozott, dr. *Drexel*, a Römisch-Germanische Commission s a német birodalom archaeológiai intézetének igazgatója majnai Frankfurthból, archaeológiai tanulmányokra, dr. *Zechlin*, aki Bismark-tanulmányokkal foglalkozott, dr. *Fritz Walter* Berlinből, aki V. Károly császár levelezésének tervbevevett kiadásához kutatott, dr. *Blank* Münchenből, aki a higanybányászat és higanykereskedelem történetéhez kutatott, dr. *Dannenberg Hildegard* és dr. *Reischl*, mindketten művészettörténeti kutatásokra, dr. *Sante* Bonnból, aki a keleti és főleg kisázsiai ókori kőmetsző művészet tanulmányozásával foglalkozott, dr. v. *Rantzau*, aki Schleswig-Holstein történetére vonatkozó adatokat keresett és dr. *Siegfried Schott* egyiptológus.

A hosszú multra visszatekintő római Történeti Intézetben mint vendég dolgozott a szegedi egyetem ny. r. tanára, dr. *Iványi Béla*, aki Budapest székesfőváros oklevéltárához gyűjtötte a középkori anyagot a római levéltárakban s a dominikánus-rend magyarországi történetéhez kutatott.

Ősztöndíjasok voltak: dr. *Mihalik Sándor*, a Magyar Távirati Iroda csoportvezetője, aki középkori keresztény régészeti és műtörténeti kutatásokat végzett, különös tekintettel az ötvösség történetére, dr. *Moravcsik Gyula* Eötvös-kollégiumi tanár, egyetemi magántanár, aki bizantinológiai tanulmányokat folytatott, különös figyelemmel kísérve a magyar vonatkozásokat, dr. *Nagy Lajos* székesfővárosi múzeumi őr, aki archaeológiai kutatásokat végzett, dr. *Péter András* műtörténész, aki a sienai trecento festészetét tanulmányozta, dr. *Szabó Mihály* gyakorló tanárjelölt, aki, mint a római egyetem immatrikulált hallgatója, olasz nyelvi és irodalmi előadásokat hallgatott és a vatikáni könyvtárban Pietro Bembo kiadatlan munkái után kutatott, *Szalay Ákos* okl. építézmérnök, műegyetemi tanársegéd, aki archaeológiai — főleg építészeti — kutatásokat végzett és a Palatinuson épült Casa di Livia monographiájához gyűjtött adatokat. Dr. *Tassy Ferenc* tanárjelölt, aki, mint a római egyetem immatrikulált hallgatója, olasz nyelvi és irodalmi előadásokat hallgatott és a vatikáni levéltárban adatokat gyűjtött Buda 1864-iki ostromának történetéhez, dr. *Tóth László* nemzeti múzeumi alkönyvtárnok, aki a bécsi pápai nunciások magyar vonatkozású jelentéseire kutatott, a II. József trónraléptétől a vatikáni zsinatig terjedő időközben, végül *Vidos E. Benedek* gyakorló tanárjelölt, aki a bolognai egyetemre iratkozott be az olasz nyelv és irodalom tanulmányozására.

II. A BÉCSI COLLEGIUM HUNGARICUM ÖSZTÖNDÍJASAI AZ 1926/27. TANULMÁNYI ESZTENDŐBEN.

A bécsi kollégium Lábán Antal igazgató vezetésével a jól bevált mederben folytatta működését. Ösztöndíjasai a következők voltak:

1. *Barla-Szabó Jenő* dr., pécsi gyermekklinikai gyakornok (Heim prof.).

A Pirquet-féle klinikán a légzőszervek megbetegedéseivel, illetőleg a tüdővésszel kapcsolatos berendezéseket tanulmányozta és az ú. n. Freiluftstation-t a Wienerwaldban. Ugyanitt a tuberkulózis immunbiológiáját is tanulmányozta. A gyógypaedagógiai osztályon a gyermek pszichikai fejlődését s különösen a pathológikus eseteket tanulmányozta. Résztvett a bécsi orvosi fakultás paediatricai továbbképző kurzusain. Szaktudományi munkálkodását a Pharmakologisches Institutban (Prof. Pick) végezte; a csecsemőkor vérkeringési zavaraiával foglalkozott. Itt állatkísérleti eljárásokat végzett, majd saját értekezéseit fejezte be („Die Rolle der Bakterientoxine in den Blutzirkulationsstörungen und ihre Wirkung auf die Leber“ és „Proteolytische fermentproduzierende Fähigkeit der Leber in Zusammenhang mit den Eiweissabbauvorgängen“). Mindkét munka egy-egy részlete a csecsemőkori bronchopneumoniával foglalkozó nagyobb dolgozatának, amely elkészült és egy németországi szaklapban fog megjelenni. Két kisebb közleménye még nem nyert befejezést; egy másik tanulmánya az Orvosi Hetilapban fog megjelenni.

2. *Burg Ete* dr., a pécsi szülészeti klinika tanársegéde (Scipiades prof.). Második éve volt ösztöndíjas.

Tavalyi munkálkodásának folytatásaként az I. sz. női-klinikán (Prof. Frankl) histológiai és embryológiai tanulmányokat végzett. „Über die innere Adenomyosis“ című dolgozata megjelent, embryológiai tanulmányairól szóló nagy munkája legközelebb kerül nyilvánosságra. Kermauner professzornál (II. sz. női klinika) a modern mikrofotográfiában képezte ki magát. Preparációs eljárásokra vonatkozó munkálkodását folytatta és az elkészített preparátumokat a pécsi klinikára szállította. A mikroszkópiai diagnosztika tanulmányozása céljából Berlinben töltött három hetet (Prof. Meyernél), ugyanott (Prof. Fischer, Berlin-Dahlem) tanulmányozta a professor által kezdeményezett és alkalmazott szövettanyésztési eljárásokat. Főbb más szülészeti intézményt tanulmányozott még Németországban, valamint bábaképző-intézeteket. Bécsben még szövettani és női urológiai kurzusokat hallgatott. „A női nemiszervek fejlődése“ című munkája sajtó alatt van.

3. *Debreczeni László*, III. é. szegedi magyar-német-szakos bölcsészettanhallgató. — 1924/25-ben is ösztöndíjas volt.

Elsősorban német nyelvkészségét igyekezett tökéletesíteni s „Saphirs Einfluß auf die ungarische Literatur“ c. önálló kutatásain alapuló disszertációján dolgozott s ezzel kapcsolatban a belügyi (rendőrségi) levéltárban Saphirnak a bécsi Zensur-Hofstellehez való viszo-

nyát illető aktákat tanulmányozta. Kindermann prof. prosezemináriumában dolgozott.

4. *Didováczy György*, III. é. budapesti magyar-német-szakos bölcsész, Eötvös-kollégista.

Főtörekvése volt német nyelvkészségének fejlesztése. Prof. Kindermann prosezemináriumában jeles eredménnyel dolgozott. „Die Lautlehre des Ofner Stadtrechtes“ c. szakdolgozatával jóformán elkészült s e munkájával kapcsolatban átutazott Pozsonyba is, hogy Buda város törvénykönyvének, amelyet eddigelé még nem dolgoztak fel, ottlévő eredetijét, az ú. n. Budai Kódexet tanulmányozza.

5. *Ferenczy Károly* dr., az Egyetemen kórházegyletének alorvosa, kórbonctani gyakornok. Az 1925/26. tanév második felében is ösztöndíjas volt.

Folytatta a tüdőrákkal kapcsolatos vizsgálatait. Előadást tartott a tüdőrákról a Gesellschaft der Pathologen Wiens-ben, melyet élénk eszmecsere követett. Előadása dolgozat alakjában megjelent a Wiener Klinische Wochenschriftben. Pathológiai vizsgálatait folytatván, a szájüreg és fog pathológiájával foglalkozott s histológiai kutatásain kívül prof. Hochstetter anatómiai intézetében a legújabb makroszkópai-anatómiai konzerválási technikával ismerkedett meg. A nyelv vér-eredényrendszerére vonatkozó, valamint más, fejlődéstani szempontból értékes preparátumokat készített és egy nagyobb tanulmányát („Über die Lymphgefäßverbindung zwischen Zahnschmelz und Epithel“) legközelebb fogja befejezni.

6. *Fuchs Emil*, a budapesti zeneművészeti főiskola végzett növendéke. 1925/26-ban is kollégista volt.

Zeneszerzéstant és karmesterképző-szakot hallgatott, amely utóbbi Magyarországon külön még nem létezik. Marx és Schmiedt professzorok tanítványa volt a zeneszerzéstánban, a karmesterképzésben pedig Dirk Fock volt tanára, majd ennek távozása után Heger prof. A diplomát csak hat szemeszter után nyerheti el, de professzora kiállított néki egy bizonylatot, amely képességeit és tehetségét igen értékeli. — Zenei tanulmányain kívül az egyetemen német, angol, francia szakos előadásokat is hallgatott. Az angol prosezemináriumban is dolgozott.

7. *Genthon István*, IV. é. budapesti művészettörténet-archeológiaszakos bölcsészettanhallgató.

Egyrészt általános művészettörténeti és archaeológiai ismereteinek kibővítése, másrészt a középkori magyar és osztrák művészet egymáshoz való viszonyára vonatkozó forrástanulmányok végzése volt a célja. Tagja volt a II. sz. művészettörténeti intézetnek (Prof. Schlosser), ahol különösen a dunai iskola mestereivel és a ferrarai festőkkel (Dossi-testvérek) foglalkozott. „Magyar művészek Ausztriában 1526-ig“ c. doktori disszertációján dolgozott, melyet be is fejezett. Ezen értekezése problémáinak tisztázása végett többször járt Bécsújhelyt és Klosterneuburgban s Kreuzenstein várában is megfordult. Tanulmányúton volt a Felvidéken és Krakóban.

8. *Göttche Oszkár* dr., a pécsi gyermekklinika tanársegéde (Heim prof.).

Kiküldetésének célja: Röntgen-tanulmányok. A Zentralröntgeninstitut des Allg. Krankenhauses-ban (Prof. Holz knecht) dolgozott. Ez intézet berendezéséről, a tanulmányi lehetőségekről, az ottani rendszeres kurzusokról részletesen szól beszámolójában, külön tárgyalva az erre vonatkozó hazai viszonyokat és kívánalmakat. 14 szakkurzuson vett részt (11 orvosi, 3 technikai); ezek átlag 10—10 órából állnak és kis számú résztvevőt vesznek fel; a kurzusokat délután tartják, míg dél előtt az üzemi munkában vesznek részt. A kurzusok valamennyi szerv röntgenológiai vizsgálatára kiterjeszkednek. Göttsche dr. főleg a therapeutikára és paediatricára vonatkozó területtel foglalkozott tudományosan és a Wiener Röntgengesellschaft ülésein és az eszmecsereken részt vett. A Wilheminspítal Röntgen-laboratóriumában Haudek magántanár vezetése alatt dolgozott s itt főleg a tüdőtuberkulózisra vonatkozólag folytatott tanulmányokat (Bécs két legnagyobb tüdőbetegosztályát itt röntgenezik). A Pirquet-klinikán gyakorlati ismereteket sajátított el s az itteni Röntgen-laboratóriumot is tanulmányozta. A Gesellschaft der Wiener Kinderärzte-ben előadást tartott az epiphysis-magvak asymmetriás föllépéséről. Az előadás megjelenik a Fortschritte in der Röntgenologie című német szakfolyóiratban és magyarul is.

9. *Halász Antal*, III. é. pécsi latin-német-szakos bölcsész.

A régi német irodalommal foglalkozott, különösen a középfelnémet irodalmi prologus és epilógus kérdésével. Amellett „Der Titel in der mittelhochdeutschen Literatur“ c. német szakdolgozatához gyűjtött anyagot.

10. *Hantos Gyula*, a közgazdasági kar külügyi szakjának hallgatója.

Kiküldetésének célja gazdaságföldrajzi szaktudományi munkásságának kiegészítése volt. Az egyetemen és a Hochschule für Welthandelen jeles eredménnyel kollokvált és igen eredményes szemináriumi munkálkodást fejtett ki. Dolgozott a Wiener Geographische Gesellschaftban, a Geographisches Seminarban előadást tartott „Wirtschaftsgeographische Darstellungen“ címen, amelyben az ezirányú magyar munkálkodást ismertette. Az itteni szakkörökben az eddig kevésbé ismert magyar tudományos módszereket és tevékenységet méltatta. Geológiai tanulmányokat is végzett. Számos kiránduláson vett részt, geológiai és morfológiai tanulmányok céljából. Résztvett a Wiener Geographische Gesellschaft és a Brückner professzor szemináriuma által rendezett nagyobb tanulmányi kirándulásokon (Schneeberg, Hohe Wand, Schneetalpe, Dachstein stb.).

11. *Jambrekovich László* abszolválta budapesti joghallgató.

Nemzetközi jogi tanulmányokkal foglalkozott az egyetemen Hold-Ferneck és Verdross professzoroknál. Dolgozatai: „Die Entwicklung der Friedensbewegung von der Heiligen Alliance bis zum Weltkriege“ és „Die Organisation des Völkerbundes“. Résztvett a Deutsche Gesellschaft für Völkerrecht drezdai kongresszusán. Berlinben, Lipcsében, Drezdában nemzetközi jogi tanulmányaira vonatkozó tudományos munkálkodást folytatott.

12. *Jókay Zoltán*, III. é. budapesti magyar-német-szakos bölcsész, Eötvös-kollégista.



Főként német irodalommal és nyelvtudománnyal foglalkozott s évközben „Gotthelfs Erziehungsprobleme“ c. német szakdolgozatát is elkészítette. A finn nyelvben, a Collegiumban rendszeresített finn nyelvтанfolyam révén, szépen haladt.

13. *Keresztury Kálmán*, IV. é. budapesti német-francia-szakos bölcsész, Eötvös-kollégista. — 1925/26-ban is ösztöndíjas tagja volt a Collegiumnak.

Legtöbb idejét az egyetemi előadások szorgalmas hallgatásán kívül disszertációjának és szakdolgozatainak szentelte, melyeket az itteni nagy könyvtárakban talált anyag felhasználásával el is készített. Az idén jelent meg a Collegium igazgatójával együtt összeállított „Magyar regék“ c. anthológiája.

14. *H. Kovács Mihály*, III. é. szegedi magyar-német-szakos bölcsész.

Főcélja a német nyelv elsajátítása volt s erre minden alkalmat szorgalmasan föl is használt.

15. *Környey István* dr., a budapesti elme- és idegkórtani klinika gyakornoka (Schaffer prof.).

A központi idegrendszer kísérleti technikájával és összehasonlító anatómiai tanulmányokkal foglalkozott az extrapyramidalis motorium és a látási központ közötti kapcsolatra vonatkozóan, végül a központi idegrendszer fejlődéstani technikáját tanulmányozta. Dolgozott a Neurologisches Institutban (Prof. Marburg) az első két célra vonatkozóan; fejlődéstani tanulmányait pedig prof. Hochstetter intézetében végezte. Legközelebb megjelenő dolgozata: „Tonusänderungen, insbesondere der Rumpfmuskulatur bei Reizung des Mittelhirnquerschnittes“. Összehasonlító histológiai tanulmányokat végzett (állatkísérletek), erre vonatkozó kész dolgozata legközelebb megjelenik. Az eredményeket a Wiener Biologische Gesellschaft júniusi előadásán ismertette. Harmadik munkája: „Zur vergleichenden Morphologie des geniculatum laterale der Säugetiere“ szintén készen van. Hochstetter prof. anatómiai intézetében agyfejlődéstani gyakorlati-technikai eljárásokat tanulmányozott és e nemű modelleket készített.

16. *Kulcsár Ferenc* dr., a debreceni elme- és idegkórtani klinika tanársegéde (Benedek prof.). Egy szemesztert töltött Bécsben.

A Serologisches Institut-ban (Prof. Müller) és az I. medizinische Klinik-en (Prof. Wenckebach) a legújabb vér- és liquorvizsgálatok módszereit sajátította el. Az agyhistológiai módszerekre vonatkozólag a Neurologisches Institut-ban (Prof. Marburg) dolgozott (mikrotechnika és állatoperációk). A Psychiatrische und Nervenclinic-en (Prof. Wagner-Jauregg) a modern paralysis-therapiával foglalkozott. Előadást tartott a budapesti ideg- és elmegyógyászati kongresszuson (1926 nov.), amelyben itteni kutatásaira is kiterjeszkedett. („Egy új liquorreakció értékéről“; az Orvosi Hetilapban is meg fog jelenni.) A suboccipitalis punctióról szóló értekezése legközelebb elkészül.

17. *Kunczer Gyula*, III. é. budapesti magyar-német szakos bölcsész.

Főfeladatának tekintette a német nyelv elsajátítását. Az egyetemen főként német irodalmi és esztétikai előadásokat hallgatott. „Shakespeare hatása Tieck drámáiban“ c. német szakdolgozatához az

anyaggyűjtés munkáját befejezte. — A Collegiumot betegsége miatt június elején kénytelen volt elhagyni.

18. *Lakatos Géza*, III. é. szegedi magyar-német szakos bölcész. — 1925/26-ban is kollégista volt.

Német nyelvkészsége fokozása szempontjából a legkiválóbb eredményeket érte el, kollokvált több főtárgyból s szemináriumi munkálkodást is fejtett ki. A Collegiumban a két év folyamán szerzett francia nyelvkészségének fejlesztése céljából a nyár folyamán saját költségén két hónapot Franciaországban töltött.

19. *Lengyel Béla*, okl. vegyész-mérnök. 1924/25-ben is tagja volt a Collegiumnak. Ez alkalommal csak az I. félévet töltötte itt.

A Technische Hochschule fizikai-kémiai intézetében folytatta korábban megkezdett kísérleteit „Über die thermodynamischen Eigenschaften wässriger Salpetersäure“ c. munkájával kapcsolatosan, mely már el is készült s rövidesen nyilvánosságra kerül. Ezt a dolgozatát egyszersmind a Technische Hochschule doktori disszertációként benyújtotta. — Januárban az itteni egyetemen „Thermische Dissoziation vergaster Metalle bei hohen Temperaturen“ címmel összefoglaló előadást tartott. A Természettudományi Közlönyben két nagyobb és két kisebb tanulmánya jelent meg. („A kémia és fizika jelene és multja“, „Radioaktiv izotópok élettartama“, „A fémgázok viselkedése magas hőmérséklet mellett“, „Atomszétrencsolás α -részesekkel“).

20. *Lukács József* dr., szegedi gyermekklinikai tanársegéd (Hainiss prof.). Csak a második félévben volt kollégiumi tag.

Munkálkodásának célja: I. Praktikus klinikai szempontból négy kérdés tanulmányozása: 1. A különböző csecsemőtáplálási rendszerek. 2. A gyermekkori diabetes. 3. A csecsemő- és gyermekkori tuberkulózis tünettana, therapiája és prophylaxisa. 4. A külföldi csecsemő- és gyermekklinikák és kórházak építésének, berendezésének és adminisztrációjának tanulmányozása. II. Klinikai-methodikai szempontból a laboratóriumi fizikális-kémiai, azonkívül a biokémiai, biofizikai, anatómiai-histológiai stb. metódusok elsajátítása. III. Teoretikus-klinikai szempontból azokon a kérdéseken dolgozott, amelyek eddigi munkái során fölmerültek: 1. A vegetatív idegrendszer s a szénhydratanyagcsere viszonya. 2. A csecsemőkori purinanyagcsere. 3. A tuberkulózis és a vérképzőszervek összefüggése.

Ezen kérdések tanulmányozása céljából először is Pirquet prof. klinikáján a diabetes- és tuberkulózisostályt és a professor csecsemőtáplálási rendszerét tanulmányozta s ennek alapján szerkesztette meg a „Säuglingsernährungstafel zum Ernährungssystem von Prof. Pirquet“ című csecsemőtáplálási tábláját, mely egy bécsi cég kiadásában nyomás alatt van. Több hónapot töltött Knoepfelmacher prof. gyermekkórházában s itt dolgozta ki „Die Wirkung des Insulins und Adrenalins auf die chemische Zusammensetzung des Liquor cerebros spinalis“ című dolgozatát, mely egy német és egy magyar szakfolyóiratban kerül közlésre. Itt még a következő kísérletekkel foglalkozott: „Die Verteilung des Blutzuckers im Kreislaufsystem“, „Die Wirkung des Insulins auf den Ablauf der Goldsolreaktion“, „A liquor cerebrospi-

nalis chlortartalmának megváltozása insulin hatására“. (Ezt a harmadik kísérletcsoportot Tüdős dr. kollégistával együtt végezte). Járt a Wenckebach-klinika kísérleti laboratóriumába, úgyszintén a többi bécsi gyermekklinikákra.

Május közepén hosszabb tanulmányútra indult, melynek első állomása Prága volt, ahol a német és a cseh egyetem gyermekklinikáin végzett tanulmányokat. Innen Drezdába ment s itt meglátogatta Brückner intézetének diphteria-osztályát, majd Prof. Barth klinikáján megtekintette az építendő hatalmas szász gyermekklinika építési modelljeit és tervezeit.

Június elejétől fogva Berlinben tartózkodott. Huzamosabb ideig volt Czerny prof. gyermekklinikáján s itt írta meg „Die Kernverdauung des Säuglings“ című dolgozatát, mely a közte és a Czerny-iskola közt ebben a kérdésben folyt vitát eldöntötte. A kísérleti eredményeket egy német és egy magyar orvosi folyóirat közli. Itt tanulmányozta még Czerny prof. gyermektáplálási rendszerét, amely kérdéssel ezután Finkelstein prof. intézetében is foglalkozott. Itt fejezte be a „Säuglingsernährungstafel des Kaloriesystems“ című táplálási táblát, melyet egy berlini cég ad ki. Ugyane cég kiadásában most van nyomás alatt a „Diagramme der Diaetotherapie“ című munkája, mely a bécsi Pirquet-klinikán kezdett és a berlini Umber prof. irányítása mellett befejezett diabetestanulmányainak eredménye. Megtekintette még a többi berlini gyermekkórházat.

21. *Magyary Károly*, okl. tanító és budapesti tanítóképző-intézeti német szakos tanár, Apponyi-kollégista.

Az idegen nyelvi oktatás kérdésével és az újabb német irodalommal foglalkozott. Az egyetem idevágó előadásain kívül résztvett az Uránia „Sprechkultur und Stimmkultur“ és „Technik der Rezitation“ c. tanfolyamain módszertani ismereteinek kibővítése végett. Gyakorlati paedagógiai ismereteit kiegészítendő, számos bécsi és ausztriai közép-, polgári- és népiskolát, valamint fiú- és leánynevelő-intézetet látogatott meg. E rendszeres hospitálásainak értékes tanulságairól jelentésében részletesen beszámol. Dolgozott Kindermann prof. prosezemináriumai gyakorlatain és Arnold prof. prosezemináriumában.

22. *Németh István*, III. é. budapesti német-francia-szakos bölcsész, Eötvös-kollégista.

Az egyetemen német irodalmi és nyelvészeti, valamint francia irodalmi előadásokat hallgatott. Szakdolgozatát („Die Sprache des Volksbuches von Till Eulenspiegel“) elkészítette. Szaktárgyain kívül angollal is foglalkozott; az angol prosezemináriumában is dolgozott.

23. *Preininger Tamás* dr., a debreceni egyetem bőrklinikai adjunktusa (Neuber prof.). A második félévet töltötte csak a Collegiumban.

A bécsi bőr- és nemikórtani klinikák tanulmányozása, a gyógyítás megfigyelése s az egyes módszerek elsajátítása volt célja. Tudományos munkálkodása az egyik klinika beteganyagának felhasználásával a psoriasis vulgaris, dermatitis és ekcémás betegek vérének eddig még meg nem történt vizsgálata. A Finger-klinikán rendes kórtermi munkálkodást fejtett ki, ami általános tanulmányi célját nagyban elősegítette. A dermatotherapie Röntgen-kezelését Holz knecht prof. intézetében

tanulmányozta. Résztvett a bécsi bányászati szakosztályülésein is. Szaktudományi munkálkodását a kémiai intézetben végezte. Szak tanulmányi munkája legközelebb megjelenik.

24. *Pulay Ferenc*, okl. bányamérnök.

Mint a Technische Hochschule földmérési osztályának rendes hallgatója, megismerkedett az újabb mérési módszerekkel és a modern mérőműszerekkel. Főtanulmánya fotogrammetria volt, a földmérés-tannak e legújabb ága, melyben Dolezal professzor mellett elméletileg és gyakorlatilag egyaránt kiképezte magát. Prof. Müller speciális ábrázoló-mértani előadásai bevezették a mérnöki szempontból legfontosabb ábrázoló-módszerekbe. Schrutka professzornál magasabb matematikát hallgatott. A szakgyakorlatokon is részt vett.

25. *Szalay György*, IV. é. budapesti német-francia szakos bölcész.

„Die Eipeldauer Briefe; ihre deutsch-ungarischen und ungarischen Nachahmungen“ c. disszertációján dolgozott s ezzel kapcsolatosan az itteni nagy könyvtárakban és Leopoldau (egykor Eipeldau) iskolai könyvtárában kutatott. Francia és német előadásokat hallgatott. — Osztrák és birodalmi német diákokat kísért magyarországi körútjukon.

26. *Szinyei-Merse György* dr. abszolvált joghallgató, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tisztviselője.

Nemzetgazdaságtani, pénzügyi, különösen a bankszakmába vágó tanulmányokkal foglalkozott. A Hochschule für Welthandel-en e szakokból előadásokat hallgatott, a Seminar für Bankverkehrslehre-ben dolgozott, az egyetemen Spann professor előadásain vett részt. Két hónapon át a Chrissoveloni Bisteghy & Co. bankházban gyakorlati bankismeretek elsajátítása végett gyakornokoskodott, hogy a bécsi bankkörökbe bepillantást nyerhessen és gyakorlati tapasztalatait gyarapíthassa.

27. *Teller József* dr., abszolvált budapesti német-latin-szakos bölcészettanhallgató, piarista.

Bécsi tartózkodásának célja a német nyelvjáráskutatás eredményeinek a buda-környéki németek településtörténetére való alkalmazása. Az egyetemen főként nyelvjárástanulmányi kollégiumokat hallgatott, melyek közül elsősorban Pfalz és Much professzorok előadásai váltak hasznára. Munkálkodásának főtárgya a török idők utáni német települések története lévén, erre vonatkozóan Bécs főbb levéltáraiban, ú. m. a Staats-, Finanz-, Hofkammer- és Schottenarchivban kutatott.

28. *Tokody László* dr., műegyetemi adjunktus (krystallografus).

Kiküldetésének célja: krystallographiai tanulmányok. Egyetemi speciális kollégiumokat hallgatott Tertsch, Becke és Dittler professzoroknál s intézeteikben dolgozott (kristályoptika: Prof. Becke, ásványzintetikai vizsgálatok: Prof. Dittler). Mint a kristály-röntgenológia elméletileg képzett művelőjének alkalmat nyújtott a Collegium arra, hogy gyakorlati szempontból is kiképezhesse magát s e célból három hónapot töltött Zürichben Prof. Niggli intézetében. Nagyobb tanulmányt írt „Über die Struktur des Rutils“ címmel s azt a Magy. Tud. Akadémia III. osztályának f. évi május havi ülésén bemutatta; két másik munkája: „Über die Struktur des Hessits“ és „Über die Struktur des Chromits“ befejezés előtt állanak. Egy igen

jelentős ásványszintetikai kérdést tárgyaló tanulmánya a Zentralblatt für Mineralogie-ban fog megjelenni.

29. *Tüdős Endre* dr., a budapesti gyermekklinika tanársegéde. (Bókay professzor.)

A kolloidkémia legújabb módszereit tanulmányozta (Institut für medizinische Kolloidchemie, Prof. Pauli) s professzora személyes vezetése mellett dolgozott. Szaktanmányi kutatómunkát végzett (Az alkohol behatása fehérjére, különböző sók jelenlétében; A vérszérum megváltozása különböző ragályos betegségekknél). Két előadást tartott a magyar gyermekorvosok debreceni kongresszusán és referált bécsi és alább említendő svájei tapasztalatairól. A Wenckebach-klinikán a liquor cerebrospinalisra vonatkozó gyógyszer behatásokkal foglalkozott Lukács dr. kollégistával együtt s ugyanott elsajátította a legújabb mikromethodikai, vér- stb. vizsgálati eljárásokat. Különböző szakkurzusokon vett részt. A Pirquet-klinikán a gyermekkori cukorbetegséggel foglalkozott, ahol erre külön osztály van. A Reichsanstalt für Säuglings- und Mutterschutz-ban (Prof. Moll) az itteni különleges gyermektáplálási terapiát tanulmányozta, azonkívül a csecsemő- és anyavédelmi berendezéseket. A Wilhelminenspitalban (Prof. Pospischill) a fertőző betegségek, különösen a vörheny therapeutikai és diaetetikai kezelési módszereit tanulmányozta.

A Collegium vezetősége alkalmat adott Tüdős dr.-nak arra, hogy itteni igen eredményes szakkutatásait kiegészítendő és befejezendő a zürichi gyermekklinikán a vörheny aetiológiájának kérdését is tanulmányozhassa. Ugyanott prof. Nägeli intézetében a vérvizsgálatok és vérbetegségek diagnózisának kérdéseiben nyert jelentős ösztönzéseket. A baseli gyermekklinikán (Prof. Wieland) a rachitist tanulmányozta; A vörheny és rachitis problémáit tanulmányozta a Freiburg in Br.-i és a berni gyermekklinikákon is. Nagyobb dolgozatai legközelebb megjelennek hazai és külföldi szakfolyóiratokban.

30. *Ujváry Dezső* dr., a közgazdasági kar magángazdasági intézetének tanársegéde. Második éve volt Bécsben.

Kiküldetésének célja: a bécsi konzuli akadémia elvégzése. Tavaly kitüntetéssel végezte az első évet, az idén résztvett a konzuli akadémiai előadásokon, az ottani szemináriumi munkákon és tanulmányai befejeztével a záróvizsgálatokon kitűnő eredménnyel felelt meg, amiről diplomát kapott. Francia nyelvkészségének fokozása céljából a tavalyi nyarat Grenobleban töltötte s résztvett az ottani egyetem cours de vacanceain. Az idén Boulogne sur Merbe küldetett ki ugyanezzel a céllal. A m. kir. külügyminisztériumba beadta folyamodványát a fölvételi vizsgára való bocsátás végett. E tanulmányi évben doktori disszertációját is elkészítette („Az ipari koncentráció alaktana“) és a közgazdaságtudományi egyetemen summa cum laude doktorrá avatott. Disszertációját a TÉBE legközelebb nyomtatásban ki fogja adatni.

31. *Urbányi Vilmos*, az iparművészeti főiskola végzett növendéke, okl. belsőépítész.

Tanulmányi célja volt 1. a nemzeti iparművészet tanulmányozása, 2. a magas-építészetben való művészi továbbképzés, 3. az iparművészet

belekapcsolása az egyházba s ennek keresztülviteli tervezete, 4. a német nyelv elsajátítása. — A Kunstgewerbeschulen Prof. Jos. Hoffmann, a Wiener Werkstätte alapítója s vezetője mellett iparművészeti tanulmányokat végzett. Az építészeti mesteriskolán a magas-építőművészetet foglalkozott s P. Behrens és J. Hoffmann professzoroknál több újstíliú házat tervezett. Szakszerűen tanulmányozta a régebbi, műemlékszerű épületeket, valamint a modern építkezéseket. Egyházművészeti tanulmányai során a tervezetén dolgozott, hogy mikép lehetne az iparművészetet a maga legfőbb területén, az egyházművészet talaján új életre kelteni. — Elkészítette az újonnan berendezendő kollegiumi szobák terveit.

32. *Wenk Endre*, budapesti magyar-német-szakos gyakorló tanár, volt Eötvös-kollégista.

A modern elméleti és gyakorlati paedagógiai törekvések (Prof. Kammel) és irodalomtudományi módszerek tanulmányozásával foglalkozott, azonkívül a XIX. századi német irodalommal is közelebbről megismerkedett. Dolgozott Prof. Kindermann proszemináriumában.

III. A BERLINI COLLEGIUM HUNGARICUM.

A berlini Collegium Hungaricum vezetésében az 1926/27. tanév elején változás állott be. Gragger Róbert egyetemi tanár, hogy teljesen kathedrájának s a mellette szervezett intézetnek élhessen, a Collegium vezetését átadta dr. Támedly Mihály collegiumi igazgatónak. Röviddel e változás megtörténte után a Collegiumot nagy csapás érte Gragger Róbertnek, a Collegium tulajdonképeni megszervezőjének, november hó 10-én bekövetkezett váratlan elhúnytaival. Azok az érdemek, amelyeket Gragger Róbert a Collegium körül szerzett magának, nemcsak a magyar kulturális élet képviselőit vezették sírjához, hanem a porosz kultuszminisztert és sok német tudóst is. A tisztelet, amellyel irányában viseltettek, kifejezésre jutott azon az emlékünnepeyen, amelyet a Collegium Hungaricum a berlini Magyar Tudományos Intézettel közösen rendezett a berlini egyetem aulájában s amelyen Becker C. H. porosz kultuszminiszter úr tartotta az emlékbeszédet.

A tanév megnyitásakor, november elején, a Collegium még Marienstrasse 5 alatti régi épületében kezdette meg működését, ahol azonban a kollegistáknak csak egy része nyerhetett elhelyezést, míg a többiek a közelben hónapos szobákban helyeztettek el. Új épületébe a Collegium 1927 április 1-én költözött be, a még épülőfélben lévő harmadik emeletet csak júniusban vette birtokába.

A Collegium tagjai ebben az évben a következők voltak:

Antos Kálmán okleveles orgonaművész, a tanév mindkét felét Berlinben töltötte, mint az egyetem rendes hallgatója. Résztvett a Hochschule für Musik előadásain és gyakorlatain is. Főleg a Bach előtti és a Bach korabeli orgona-, zongora- és egyházi zenét tanulmányozta. Az egyetemen Wolf, Georg Schünemann, Blume, Abert, Sachs,

Hornbostel és Dessoir professzorok előadásait hallgatta. Tanulmányozta az orgonaépítést Berlinben, Lipcsében és Frankfurtban, ahová külön tanulmányutat tett a nemzetközi zenekiállítás megtekintésére. Tagja volt a Musikwissenschaftliches Proseminarnak, s résztvett Hornbostel és Wolf professzorok zenei gyakorlatain. Ezekkel kapcsolatban referátumokat írt, így a Gerber-féle Biographisches Lexikon I. kiadásáról és „Harmonische Grundgesetze in der ersten niederländischen Schule“ címen. Frankfurtban orgonahangversenyt adott.

Bartha Dénes elsőféléves zenetörténész, aki a berlini egyetemen kezdte meg tanulmányait, mindkét féléven át zenetörténeti és művészettörténeti előadásokat és gyakorlatokat hallgatott; dolgozatot írt J. Joseph Fux zenekari suite-jeiről és kéziratokat tanulmányozott. A II. félévben referátumot írt Castil-Blaze Dictionnaire de musique 1828 c. művéről, dolgozatot „Das Verhältnis von Wort und Ton in den Chansons des 15. Jahrhunderts“ címmel és kéziratokat tanulmányozott Berlinen kívül Párisban is, ahol zenetörténeti studiumain kívül főleg a francia gotikát tanulmányozta.

Dr. Bartha János, bölcsészdoktor, okl. középiskolai tanár, a bp. Kereskedelmi Akadémia h. tanára, az egész tanévet Berlinben töltötte. Elkészítette Madách Imréről szóló monografiáját s anyagot gyűjtött a tragikum mivoltát tárgyaló drámaelméleti monográfiájához. E célból tanulmányozta a modern német és angol s a francia klasszikus drámát, azonkívül egy hetet töltött a magdeburgi német színház-történeti kiállításon, ahol egyrészt a történelmi anyagra, másrészt a rendezésre és a színpaddíszítésre vonatkozó ismereteit egészítette ki. Cikket írt az Ungarische Jahrbücher (die Zeitschrift „Nyugat“, „Deutsche Literatur in Ungarn“, „Literarische Bewegungen in Ungarn“, bírálatok), a Gragger-élelkkönyv („Franz Molnár, der Dramatiker“) s a Kereskedelmi Szakoktatás („A színházi év Berlinben“, „Tehetségvizsgálatok az iskolában“, „A német kereskedelmi szakoktatás“) számára. Magdeburgon kívül megnézte Bornholm szigetét, Rügént, a Harzot és Drezdát.

Dr. Bay Zoltán bölcsészdoktor, okl. középiskolai tanár, budapesti egyetemi tanársegéd (Fröhlich Izidor prof.), a Physikalisch-Technische Reichsanstaltban Gehrcke professzor laboratóriumában és a berlini tudományegyetem fizika-kémiai intézetében dolgozott mind a két féléven át. A fémgözők abszorpciós spektrumaira vonatkozólag végzett vizsgálatokat, előállította az ezek felvételéhez szükséges ultrabolya fényforrás megfelelő konstrukcióját s ezt fotometriailag vizsgálta. Eredményeit a Zeitschrift für Physik-ben közölte. Referátumokat írt a Physikalische Berichte számára.

Boda József református teológus mindkét féléven át a cura parochialis terén főleg az ifjúság lelki gondozásával foglalkozott. Az egyetemen Seeberg, Seelin, Lietzmann, Doehring, Stolzenburg, Thurnwald, Siegmund-Schultze, Deismann, Titius, Werdermann, Spranger, Rickert és Mahling professzorokat hallgatta, utóbbi kettő szemináriumában dolgozott. Tanulmányozta a tanuló és tanone bibliaköröket, a keresztény ifjúsági egyesületek organizációját és vezetését, a keresztény cserkészetet s a keresztény ifjúsági mozgalmat. Gyakorlatilag műkö-

dött a Georgenkirchében s aktív tagja volt a Német Keresztény Diák-egyesületnek s a Praktische Sozietätnek. A két félév közötti szünidőt Hamburgban töltötte a cura pastoralis, a belmisszió s az ifjúsági munka tanulmányozásában. Kapcsolatba jutott a különböző egyházi egyesületekkel s ezek összejövetelein több ízben ismertette a magyar keresztény ifjúsági életet. Járt ezenkívül Wittenbergben és Drezdában.

Deseö Antal, okl. közgazda, közgazdasági egyetemi gyakornok csak a második félévben volt a Collegium tagja. Agrárpolitikai tanulmányokkal foglalkozott. Az egyetemen Glum, Sombart, Schumacher, Wassermann, Aereboe, Rühl és Sering professzorok előadásait hallgatta, mint vendég, s utóbbi kettő szemináriumában dolgozott. A német mezőgazdasági munkajogra vonatkozó kutatásai eredményeit a Magyar Gazdák Szemléjében fogja közölni. Tanulmányi kirándulást tett Hollandiába.

Dr. Deutsch Dezsö orvosdoktor (Bálint-klinika) a második félévet töltötte a Collegiumban. A Kaiser Wilhelm Institut für physikalische Chemie-ben Freundlich professzor laboratóriumában végzett fizikai és kémiai vizsgálatokat, amelyek eredményeit a Physikalische Zeitschriftben („Methodik der Kataphorese“), Berichte der deutschen Chemischen Gesellschaft-ban („Verschiebung des chemischen Gleichgewichts an Grenzflächen“) közli. Utóbbi cikkével kapcsolatban I. M. Kolthoff utrechti pharmakologus közt és közte tudományos vita folyt le, amely a Kolloidzeitschrift-ben fog megjelenni. Megírta a Chemiker Kalender 1928. Kolloidchemie című fejezetét és könyvismertetéseket közölt a Protoplasma és a Zeitschrift für angewandte Chemie című folyóiratokba. Freundlich és Warburg professzorok előadásait hallgatta s bejárt Bergmann professzor belklinikájára és Peritz professzor ideggyógyászati poliklinikájára. Utazást tett a Keleti-tenger mellett, Rügen-szigetére és Drezdába.

Domján János, református teológus, mind a két félévben a Collegium tagja volt. Mint a berlini egyetem rendes hallgatója, a teológia-történetet (ótestamentum) tanulmányozta. Gressmann, Galling, Seeburg, Stumpf, Rupp, Seelin, Lietzmann, Maier és Schmidt professzorok előadásait hallgatta, szemináriumi munkát Galling magántanár proszemináriumában végzett s a biblia eredeti és latin szövegének rendszeres olvasásával foglalkozott. Gyakorlatilag működött az ifjúsági munka terén, tanulmányutat tett Lipésébe, Wittenbergbe, Halleba, Drezdába, Prágába és egy nagyobb kirándulást a Harz-hegységbe.

Dunst László, alapvizsgás középiskolai tanárjelölt csak a második félévet töltötte a Collegiumban. Mint az egyetem rendes hallgatója, csillagászati tanulmányokkal foglalkozott. Guthnick és Kopff professzorok előadásait hallgatta, résztvett az előbbi műszerbemutatásain és pólusmeghatározásokat végzett az egyetem gyakorló csillagvizsgálójában.

Friedrich Péter Pál, a budapesti Iparművészeti Iskola (belső építészeti) harmadéves hallgatója, az első félévben volt a Collegium tagja. Erőműtani és vasszerkezeti előadásokat hallgatott a műegyetemen és városépítési gyakorlatokon vett részt. Városépítési terveket készített

(Stadion, Kelenföld-Lágymányos beépítése), amelyeket Budapesten és Berlinben szándékozik kiállítani.

Gronovszky Iván, elsőéves klasszika-filológus, aki Berlinben kezdte tanulmányait, mindkét félvéven át a Collegium tagja volt. Mint az egyetem rendes hallgatója Maas, Vorden, Wilamowitz-Moellendorf, Jaeger, Rothstein és Deubner professzorok előadásait látogatta, dolgozott a „Philologisches Proseminar, Unterstufe“ gyakorlati óráin, ahol fordításokat és interpretációkat készített. Berlinbe utazásakor, valamint onnan visszajövet megnézte Prágát, Drezdát, Regensburgot és Breslaut, a pütkösi szünet alatt pedig nagyobb kirándulást tett a Keleti-tengerhez és Rügen-szigetére.

Dr. *Juhász Jenő*, fővárosi polgári iskolai ideiglenes tanár, mindkét félvéven át a Collegium tagja volt. A mordvin nyelv moksa nyelvjárását dolgozta fel a legújabb orosz kiadványok alapján. E célból 46 moksa-mordvin nyelvű könyvet kutatót át és összegyűjtötte készülő szótára anyagát. Eredményeiről a Nyelvtudományi Közleményekben fog beszámolni. Cikkét („Mordvinische Wortpaare“) írt az Ungarische Jahrbücherbe és ismertetéseket ugyanebbe a folyóirathba és a Magyar Nyelvbe. Az első félévben az egyetemre is bejárt, mint vendéghallgató, Schulza, Nasner, Dessau és Lewy professzorok előadásaira.

Dr. *Keller Ferenc*, orvosdoktor, debreceni egyetemi tanársegéd (Csiky-klinika) a második félév folyamán volt a Collegium tagja. Ez alatt a tuberkulózis bakteriológiájával és kísérleti módszereivel foglalkozott. Kísérleteit a R. Koch Institut-ban Lange professzor vezetésével végezte. Résztvett a Salzbrunnban tartott tuberkulózis-kongresszuson, járt a Keleti-tenger mellett, Rügen-szigetén, Hamburgban, Helgolandban, Lübeckben, Drezdában s tanulmányozta a berlini és a Berlin-környéki tuberkulózis-szanatóriumokat, kórházakat és a tüdőgondozó-intézeteket.

Dr. *Krbek Ferenc*, bölcsészdoktor, a tanév második felét töltötte a Collegiumban; csillagászati tanulmányai miatt matematikai és fizikai előadásokon kívül Guthnick és Kopff professzorok csillagászati előadásait hallgatta, résztvett Guthnick professzor műszerbemutatásain és ugyancsak az ő collegiumával kapcsolatban pólusmeghatározásokat végzett az egyetem gyakorló csillagvizsgálójában. A „Berliner mathematische Gesellschaft“ tagjává választotta. Dolgozata — „Sur la théorie des noeuds“ — a párizsi magyar akadémia természettudományi kiadványában jelenik meg.

Dr. *Lajti István*, okl. latin-görög szakos középiskolai tanár mindkét félvéven át a Collegium tagja volt. Görög kultusztörténeti tanulmányokkal foglalkozott. Kréta-szigetének ókori vallástörténetét tárgyaló monografiáján dolgozott, cikket írt „Zu den griechischen Trauersitten“ a Gragger-émlékkönyvbe, nagyobb dolgozatot (az óskréta vallásról) az Egyetemes Philológiai Közlönybe, ismertetéseket és kritikákat ebbe és az Ungarische Jahrbücherbe, megírta a Magyar Klasszika-filológiai Kézikönyv számára a görög vallás történetét (6 ív terjedelemben) s előkészítette annak folytatását, a római vallás történetéről. Utazásai alkalmával bejárta a Harz-hegységet, Halberstadtot, Hallet, Lipsését,

Drezdát, a Riesengebirgét és a szász Schweizot. Gragger professzor elhúnytától kezdve nagy tevékenységet fejtett ki a Collegium adminisztrációjában is.

Dr. *Mosonyi János* orvosdoktor, budapesti egyetemi tanársegéd (Farkas prof.) az első félévben volt a Collegium tagja. Idegéletteni vizsgálatokat végzett az egyetem élettani intézetében, később a davosi Hochgebirgs-physiologisches Institutban. Eredményeit („Die Wirkung des Atropin auf die antidrome Gefässerweiterung“) a Pflüger-Archivban tette közzé. Egy másik munkája a béka úszóhártyáján észlelhető ritmikus érosszehúzódásoknak az idegrendszerrel való összefüggését tárgyalja. Az egyetemi hallgatóság számára kb. 10 ív terjedelmű magyarnyelvű élettani praktikumot állított össze. Az egyetemen hallgatta Rubner professzor physiologiai előadásait és segédkezett a hallgatók gyakorlati oktatásában. Az első félév végeztével a Höhenphysiologisches Institut vezetőségének meghívására Davosban folytatta tanulmányait.

Dr. *Müller Sándor* okl. természettan-chemia-szakos középiskolai tanár, bölcsészdoktor, műegyetemi magántanársegéd mindkét féléven át a Collegium tagja volt. A Kaiser Wilhelm Institut für Chemie-ben Hess professzor laboratóriumában végzett chemiai vizsgálatokat a cellulosera vonatkozólag. Sikerült előállítania és kristályos alakba átvinnie az aethylcelluloset. Eredményeit Liebig's Annalen der Chemie-ben publikálja („Über kristallisierte Triäthylcellulose“).

Dr. *Náray-Szabó István* okl. vegyész-mérnök, vegyészdoktor, műegyetemi tanársegéd (Szarvassy prof.) mindkét féléven át a Collegium tagja volt. A Röntgen-spektroszkópiát tanulmányozta a berlin-dahlemer Kaiser Wilhelm Institut für Faserstoffchemie-ben Herzog professzor vezetése alatt. Kísérleteinek eredményeit a Biochemische Zeitschriftben („Röntgenographische Untersuchungen an Harzen“) és a Zeitschrift für physikalische Chemieben („Röntgenographische Untersuchungen der Nitrocellulose“) közölte. Megírta a Herzog professzor szerkesztésében megjelenő Lehrbuch der Cellulosechemie c. munka Nitrocellulose c. fejezetét. Hallgatta Einstein, Laue, Nernst, Haber, Polányi és Freundlich professzorok előadásait, résztvett a „Deutsche Physikalische Gesellschaft“, a „Deutsche Gesellschaft für technische Physik“ és a „Russische Naturforscherwoche“ ülésein, tanulmányozta a Physikalisch-Technische Reichsanstaltot, a Kaiser Wilhelm Institut für Physikalische und Elektrochemie-t s a Kaiser Wilhelm Institut für Chemiet.

Dr. *Pataky Mária* szakvizsgás történelem-latin szakos középiskolai tanárjelölt, bölcsészdoktor mind a két féléven át a Collegium tagja volt. Mint az egyetem és a Hochschule für Musik vendéghallgatója, a zenetörténettel foglalkozott. Hallgatta Wolf, Abert, Georg Schünemann, Sachs, Blume és Hornbostel professzorok előadásait és gyakorlatait. Tanulmányt írt Beethoven dirigensi működéséről, cikket a berlini Beethoven-ünnepségekről, s felolvasást tartott a Collegium Hungaricumban Beethoven és Ungarn címen 1927 július 28-án.

Dr. *Prahács Margit* okl. zenetanár, bölcsészdoktor, a Fodor-zeneiskola r. tanára, mindkét félévet a Collegiumban töltötte. Zenetörténeti

tanulmányokat folytatott, mint az egyetem és a Hochschule für Musik vendéghallgatója. Wolff, Blume, Hildebrand, Weissach, Lewin, Abert, Sachs, Georg Schünemann és Hornbostel professzorok előadásait és gyakorlatait látogatta. Esztétikai tanulmányt írt „Stílus és hangszer“ címen a Zenei Szemlébe, könyvismertetéseket az Ungarische Jahrbücher, az Athenaeum s a Zenei Szemle számára, kiegészítette az Abert-féle Musiklexicon magyar részét 12 magyar muzsikus életrajzával s anyagot gyűjtött Bach Fülöp Emánuelről írandó munkájához. Áttanulmányozta a Frankfurt am Mainben rendezett zenekiállítást, beutazta Thüringiát, megnézte Weimar, Mainz, Erfurt, Braunschweig, Hildesheim, Lipese, Halle, Wittenberg, Drezda és Prága műemlékeit.

Dr. *Prohászka Lajos* bölcsezdoktor, Nemzeti Múzeumi alkönyvtárnok, a második félévben volt a Collegium tagja. Kultúrfilozófiai tanulmányokkal foglalkozott, az egyetemen Spranger professzor előadásait hallgatta, kutatásokat végzett készülő összefoglaló kultúrfilozófiai munkájához, értekezést írt a Gragger-émlékkönyv számára („Zur Theorie des Gegenstandes“) és „Paedagogia, mint kultúrfilozófia“ címen írt egy dolgozatot, amelyet a Magyar Paedagogiai Társaságban mint székfoglalót készülni bemutatni. Beutazta a rajnamenti városokat, Frankfurt am Maint, Weimart, Marburgot, Eisenachot, Kasselt, Wiesbadent, Erfurtot, Darmstadtöt, Braunschweigot, Hildesheimet, Goslart, Halberstadtöt és Lipesét.

Puky Pál orvostanhallgató mind a két féléven át a Collegium tagja volt. Az egyetemen Joachimoglu, Lubisch, Michaelis, Kretschmer, Bier, Krückman és Goldscheider professzorok gyakorlatait és előadásait és Stöckel, Westenhöfer és Sondek professzorok előadásait hallgatta. Főtárgya a szülészet volt s a „Faj, foglalkozás és kor befolyása a vetélések számára és lefolyására“ c. pályamunkájával elnyerte a kir. m. Pázmány Péter Tudományegyetem I. sz. szülészeti klinikájának pályadíját. Gyakorlatilag a Stoeckel-klinikán működött. Hallgatta a Berliner Klinikerschaft e körbe vágó előadásait. Orvostudományi studiumai mellett folytatta zenei tanulmányait, beutazta Breslaut, Drezdát, Lipesét, Münchent, Nürnbergget, Rothenburgot, Jenát, Weimart, Hallet, Wittenberget, Hamburgot, Lübecket, a Harz- és az Óriáshegységet, az Északi- és a Keleti-tengert, Helgolandot és Rügen szigetét.

Dr. *Röhlich Károly* orvosdoktor, pécsi egyetemi tanársegéd (Tóth prof.), a tanév második felét töltötte a Collegiumban. Szövetani vizsgálatokat végzett az Anatomisch-biologisches Institutban és Rhoda Erdmann laboratóriumában. Eredményeit „Untersuchungen über die Sekundärknötchen der Lymphknoten“ című dolgozatában közli.

Dr. *Schay Géza* szakvizsgás fizika-kémia szakos tanárjelölt, bölcsezdoktor, kir. segédvegyész az Orsz. m. kir. Kémiai Intézet és Vegykísérleti Állomás kötelékében, a második félév folyamán volt a Collegium tagja. A Kaiser Wilhelm-Institut für physikalische Chemie und Elektrochemieben végzett kísérleteket az alkali és halogén gőzök magas vacuumban végbemenő reakciójánál fellépő chemiluminescentiákra vonatkozólag. Résztvett a Bunsen-Gesellschaft drezdai gyűlésén,

utazást tett a Keleti-tengerhez, Rügen szigetére, Göttingába s a Riesen-gebirgébe.

Dr. *Simon Sándor* orvosdoktor, budapesti egyetemi tanársegéd (Vámosy prof.), mindkét féleven át a Collegium tagja volt. A Charité Pathologisches Institutjának kémiai osztályán kísérletezett Róna professzor vezetése alatt, az orvosi fizikális kémiai, különösen kolloid-kémiai dolgozómódok laboratóriumi elsajátítása céljából. Metodikai kiképzése után a thyroxinnak az anyagsere fermentjeire való hatását vizsgálta. Erre vonatkozó eredményeit a Biochemische Zeitschriftben közölte „Beitrag zur Frage über Eingreifen des Thyroxins in den intermediären Zellstoffwechsel“ címen. Írt egy összefoglaló értekezést „Pharmakologia és Kolloidchemia“ címmel az Orvosképzés folyóiratba, résztvett egy — orvosok számára tartott — matematikai kurzuson, egy nagyobb tanulmányi út kapcsán bejárta Lipszét, Hallét, Jénát, Göttingent, a Harzot és Frankfurt am Maint.

Dr. *Soó Rezső* szakvizsgás természetrajz-földrajz szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor, az 1926/27. tanév folyamán már másodéves tagja volt a Collegiumnak. Növényföldrajzi, növényzozológiai és növény-életani tanulmányokkal s orchideavizsgálatokkal foglalkozott. Az év folyamán több mint 20 cikket és ugyanannyi nagyobb értekezést írt, számos könyvismertetést, és számos külföldi és magyar tudományos megbízásnak tett eleget, így elvállalta a Párizsi Magyar Akadémia felkérésére egy természet- és orvostudományi értekezéskötet szerkesztését. A Botanisches Zentralblatt, a botanikai tudományok európai referáló orgánuma magyarországi referenséül kérte fel. A tanév folyamán három nagyobb tanulmányutat tett, és pedig: 1926 szeptemberében Észak-Olaszországot, az olasz és a francia Rivierát, Párizst, Londont és környékét, Belgiumot, Hollandiát, Stuttgartot, Münchent és a Rajnavidéket járta be, 1927 áprilisában Brandenburgban, Halleban és Lipszében volt, júniusban pedig Kasselt, a Rajnavidéket, a Schwarzwaldot, Svájcot, az olasz nagytavakat, Milánót, Genovát és az osztrák Alpokat nézte meg.

Dr. *Strausz László* szakvizsgás természetrajz-földrajz szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor, az egész év folyamán — ezúttal második éve — volt tagja a Collegiumnak. Geológiai faciestanulmányokkal foglalkozott részint a Preussische Geologische Landesanstaltban, részint a helyszíneken. Megírta Geologische Facieskunde I. című könyvét, mely mint faciestankönyv első a geológiai irodalomban. Cikket írt a Földtani közlönybe (A bujági lajtameszek), a Gragger-émlékkönyvbe (Über geologische Faciesstudien) s a Centralblatt für Mineralogie und Geologie-ba (Eine neue Fundstätte des Obermediterrans in Budapest). Kirándulásokat tett Rügen szigetére, a Keleti-tengerre, az Óriás-hegységbe, Hildesheimbe, Pomerániába, Mecklenburgba, Braunschweigbe, Kassel környékére, Brandenburgba, Bornholmba és a szász Schweizbe.

Tahy Ferenc okl. gépészmérnök a tanév első felében volt a Collegium tagja. Mint a Technische Hochschule rendes hallgatója, a nagyfrekvenciájú áramokat tanulmányozta elméleti és kísérleti alapon. Kock, Wagner, Fassbender, Günther-Schulze, Franke, Lubberger, Matthias és Kurrein professzorok előadásait hallgatta s a charlotten-

burgi műegyetem laboratóriumában végzett kísérleteket a nagyfrekvenciájú áramok (24) s a telefon- és telegráf-technika (22 kísérlet) terén s ezek anyagát szöveggel és rajzokkal ellátva feldolgozta. Tanulmányozta a Lorenz A.-G., az Osram G. m. b. H. gyártelepeket, a berlini Haupttelegraphen-Amtot s a Siemens önműködő központot, a naueni s a königswusterhauseni leadóállomásokat, a Reichspostmuseumot s a Verkehrsmuseumot, a Kaiser Wilhelm-Institut Röntgen-laboratóriumát s Mihály Dénes feltaláló műhelyét. Megnézte Lipsét, Hallet s a Harz-hegységet.

Dr. *Tóth Sándor* orvosdoktor, a pécsi szülészeti klinika tanársegéde (Scipiades prof.), az egész tanéven át Berlinben folytatta tanulmányait, de csak a második félévben volt a Collegium tagja. A Charité egyetemi klinikák kórtani intézetének kémiai osztályán Róna professzor vezetése mellett a kvalitatív és kvantitatív kémiai analízis átismétlése után főként fizikális-kémiai módszereket tanulmányozott. E metodikai tanulmányok mellett önálló munkásságot is fejtett ki, amelynek eredményeit a *Biochemische Zeitschrift* 189. és 191. köteteiben megjelent két dolgozatában közölte. („Eine quantitative Mikromethode zur Fraktionierung der Serumweißkörper durch Elektrolyse“ és „Ultrafiltration kleiner Flüssigkeitsmengen mittels der Zentrifuge.“) Az elektrodialízise vonatkozó módszerét Róna professzor a „Praktikum der Fermentmethoden“ c. könyvébe is felvette, a tárgyaló eszközt pedig a Fritz Fischer und Röwer stützerbachi cég vette át gyári előállítás céljából. Az ultrafiltrációra szolgáló eszközt a Vereinigte Fabriken für Laboratoriumsbedarf vette át ugyanezen célból. Az ezzel folytatott vizsgálatai metodikai részét „Konzentrirung von Serum durch Ultrafiltration mittels der Zentrifuge“ c. dolgozatában írta le, amely a *Biochemische Zeitschrift* 197. számában jelent meg. A fentemlített két eszköz szabadalmaztatás alatt áll. Résztvett a bonni nőorvoskongresszuson, bejárta Nyugat-Németországot Hamburgtól Frankfurt a. M.-ig, volt Göttingában, Goslarban, Hildesheimben és Hannoverben.

Török István református teológus mindkét féléven át a Collegium tagja volt. Mint az egyetem rendes hallgatója, résztvett Sellin, Gressmann, Titius, Seeberg, Werdermann, Vierkandt, Stolzenburg, Mahling, Wertheimer, Doehring, Lietzmann, Brückner, Fabricius és Maier professzorok előadásain s dolgozott a katechetikai szemináriumban. Ismertetést és cikket írt a Lelkészegyesület c. lapba. Kapcsolatba lépett a Deutsche Christliche Studentenvereinigung-gal az ifjúság valláserkölcsei életének megismerése céljából. Tanulmányi kirándulásokat tett Wittenbergbe, Drezdába, Hamburgba és Rugen szigetére.

Dr. *Varga Sándor* bölcsészdoktor, szegedi egyetemi könyvtári gyakornok, mindkét féléven át a Collegium tagja volt. Az egyetemen, mint vendéghallgató, főleg Spranger, Franke és Maier professzorok előadásait hallgatta és dolgozott Maier professzor szemináriumban. Ennek eredményeként beszámoló előadást tartott a szegedi egyetem bölcsészeti szakosztályának márciusi ülésén „A mai filozófia válsága Maier Henrik valóságfilozófiájának megvilágításában“ címmel. Ez az előadás az Athenaeumban fog megjelenni. Résztvett a berlini egye-

temi könyvtár bibliográfiai tanfolyamán, s erről és a berlini könyvtárakban szerzett tapasztalatairól „A könyvtár feladatai és a berlini nagy könyvtárak“ c. dolgozatában számol be. A második félévben a berlini egyetemen kívül a jénain és a heidelbergin dolgozott, ahol Bauch és Wundt, illetve Rickert, Jaspers és Hoffmann professzorokat hallgatta. Résztvett a Kant-Gesellschaft hallei egyetemes kongresszusán, erről szóló jelentése az Erdélyi Irodalmi Szemlében fog megjelenni. Volt Jénában, Heidelbergben, bejárta Nyugat-Németországot, München, Lipsét, Drezdát és Bécsét.

Zempléni Imre közgazdaságtani egyetemi hallgató mind a két féléven át a Collegium tagja volt. Disszertációján dolgozott a berlini egyetemen, Sombart professzor szemináriumában. Segédkezett az Ungarische Jahrbücher szerkesztésében és könyvismertetések (134 ismeretetés) között benne. Anyagot gyűjtött a német és osztrák tőkének a modern magyar gazdaság fölépítésében játszott szerepét tárgyaló s a katolicizmus és a megerendszer gazdasági és társadalmi kihatásáról szóló tervbevett munkáihoz. Tanulmányt írt az Ungarische Jahrbücher számára a nyelvújítás korának gazdasági viszonyairól. Hosszabb utazást tett a Keleti-tenger mellett.

Gróf *Zichy Nándor* jog- és közgazdaságtanhallgató egész évben fizető tagja volt a Collegiumnak. Schumacher, Sombart, Meerwarth, Wagemann, Müller, Rabel, Meyer, Aereboe, Wolff és Meinecke professzorok előadásait hallgatta, foglalkozott diákegyesületi ügyekkel s a Bund Ungarischer Hochschüler elnöke volt.

IV. A FRANCIAORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

A franciaországi ösztöndíjasok ügyében a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1927 tavaszán megkísérelte, hogy velük szemben bizonyos felügyeletet létesítsen. Június hónap elején e célra kiküldötte dr. Müller Lipótot, a pécsi egyetemhez beosztott középiskolai tanárt, aki a kintlévő ösztöndíjasokkal fölvette a kapcsolatot, tanáraiknál is érdeklődött munkájuk iránt, úgyhogy ezévi jelentéseik már az ő ellenőrzése mellett készültek.

Franciaországi ösztöndíjasok voltak az 1926/27. tanévben:

Barcsay Jenő festőművész az egész tanév folyamán Párizsban volt, ahol főleg a Louvre-ban és a Luxembourg-ban tanulmányozta az olasz, német, németalföldi és modern festészetet. Figyelemmel kísérte a szobrászati és építészeti műemlékeket is. A tanév végén hosszabb tanulmányutat tett Olaszországban, amelynek során járt Firenzében, Assisiben, Perugiában és Rómában.

Dr. *Bartha Imre* törvénytudó jegyző az egész tanévet Párizsban töltötte. Ez az év már második ösztöndíjas éve volt. Az 1925/26. tanévben a Faculté de Droit-n és az École Libre des Sciences Politiques-on megkezdett tanulmányait folytatta ugyanezekben a főiskolákon. Mind a kettőn vég bizonyítványt is szerzett kitűnő vizsgák alapján. Ezenkívül a m. kir. igazságügyminisztérium megbízása értelmében a francia

csődjogot és ingó jelzálogjogot tanulmányozta. A főiskola szabad szemináriumában több ízben tartott szabad előadást a magyar jogi kérdésekről.

Csizik Nóra a tanév mindkét felében díszítő festészettel foglalkozott Juhász Kálmán vezetése alatt és akttanulmányokat folytatott. Művészet- és kultúrtörténeti kutatásokat végzett a Bibliothèque Nationale, a Sainte Geneviève, az Art Décoratif és a Beaux-Arts könyvtárakban, a magyar kapcsolatokra vonatkozó hiányos adatok pótlásának célzatával. 1928 június havában kiállítást rendezett, itteni képei közül egyet a Párizsi Magyar Egyesület elnöke megvett az épülő Magyar Ház számára. Ez alkalommal 11 színházi díszletterven és 8 színházi kosztümterven kívül 20 képet és több iparművészeti tárgyat (festett porcellánok, szövetmintatervek stb.), összesen 61 darabot állított ki. Ezekon kívül 32 tájképtanulmányt és 47 történelmi kosztümtervet készített, amelyeket Budapesten készül kiállítani.

Dr. Guothfalvy Dorner Zoltán, az államtudományok sub auspiciis Gubernatoris avatott doktora, okleveles gépészmérnök, kir. iparfelügyelő, a tanév mindkét felében főleg a francia iparpolitikát és iparügyet és ezzel kapcsolatban szociálpolitikát, elméleti statisztikai felső mennyiségtant, gazdasági földrajzot, kereskedelmi jogot s általában a francia gazdasági, társadalmi és államjogi berendezkedéseket tanulmányozta. A párizsi egyetem jogi fakultásán hallgatta Germain-Martin, Aftalion, Oualid, Berthelemy és Basdevant, az Institut de Statistique-on Borel, Darmois és Huber, az Institut des hautes Études Internationales-ban Pic, az École Libre des Sciences Politiques-ban Ronsiers, az École des Hautes Études Sociales-ban Pawlowski, s a Conservatoire national des arts et métiers-n Perceron és Hauser professzorok előadásait, azonkívül Lapradelle, Gide, Liesse, Serruys, Bourdon, Zimmern, Jèze és más tanárok conférenceait. Kutatásokat végzett a Bibliothèque Nationaleban, a párizsi kereskedelmi kamara, a Musée Social, a statisztikai hivatal s a Carnegie-alapítvány könyvtáraiban. Megnézett 20 gyárat és ipartelepét (Citroën, Renault autógyár, Havre-i kikötőművek, Farman-repülőgépgyár stb. stb.), meglátogatta a párizsi állami és városi statisztikai hivatalokat, szakmúzeumokat, ipari kiállításokat stb. A kéthetes egyetemi hűsvéti szünet alatt tanulmányutat tett Angliában és Belgiumban, hazajövet pedig négy napot töltött Münchenben, ahol a Deutsches Museum műszaki gyűjteményét és a walchenseei vízerőtelepeket tanulmányozta. Párizsi tanulmányi éve folyamán jelent meg „A magyar ipar helyzete a világháború után“ c. háromíves cikke (a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönyében) s ugyancsak ez idő alatt a Nemzeti Ujság pályázatára készített magyar mezőgazdasági rekonstrukciós tervével elnyerte a kitűzött hatmillió koronás pályadíjat.

Just Kornél okleveles mérnök 1926 októberétől 1927 júliusáig volt Franciaországban, hogy a modern útépitést tanulmányozza elméleti és gyakorlati alapon. Mint az École des Ponts et Chaussées „auditeur libre“-je, hallgatta Gavrian, Mesnager, Colson, Eydoux, Bourgeois, Auric és Godard professzorok előadásait és Mme Curie, Langevin, Pérrin és mások conférenceait s dolgozott az intézet anyagkísér-

leti laboratóriumában. Résztvett a francia mérnökegylet több előadásán s a Sorbonne-on Jèze, az École des Hautes Études Sociales-on pedig Pawlowsky előadásain. Több tanulmányt írt, amelyek közül a „Vízüvegezett utak alkalmazásáról Franciaországban“ című s a newyorki Hudson alatti alagútról szóló ismertetés a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönyében jelent meg, a „Párizs városának új útburkolatokkal végzett kísérleteiről“ szóló és több más pedig még csak később fognak megjelenni. Gyakorlatilag tanulmányozta Párizs útépitését, a városi fakockakátrányozó-telepet, az emulziós alkalmazásokat Versaillesben, Viroflayben, St. Cloudban, Évreuxben, Orléansban és Cenben, a szilikátos mészkő-makadamutakat Chartres, Le Mans és Orléans környékén, s a kiskőburkolatok hézagait kitöltő emulziós próbákat a Quai Contin. A hídépítést a „Pont de la Tournelle“ újjáépítésén s az Ivry-Charentoni Szajnahíd építésénél tanulmányozta, utóbbinál mint praktizáló és az építést ellenőrző mérnök.

Megnézte a Renault és Citroën automobil-, a Farman repülőgép- és a Thompson-Houston elektromos gépgyárat, a genevilliers-i hőelektromos centrálét, egy nagyobb kazángyárat, pénzverdét stb. A húsvéti szünidő alkalmával Guothfalvi Dorner Zoltánnal háromhetes tanulmányutat tett, amelynek kapcsán megnézte a francia kikötőépítkezéseket Le Havre-ban, Észak-Franciaország néhány nagy szénbányáját, textilgyárat és vaskohászatát (Lens, Courbai, Lille, Valenciennes, Armentières stb.) és bepillantást nyert az angol egyetemi életbe (Oxford, London).

Szabad idejében a technikai kiállításokat (Salon de l'Automobile, Salon de l'Aéronautique, Salon du Caoutchouc, Exposition des machines agricoles, Foire de Paris) látogatta.

Dr. *Kálnoki Bedő Albert* kir. törvényszéki jegyző (az igazságügyi miniszter úr küldte ki, s a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól utazási segélyt kapott) tanulmányútja alatt a francia kereskedelmi ügyekben való bírászkodás szervezetét s az erre vonatkozó statisztikai adatokat és a francia kényszeregyezségi eljárást tanulmányozta. E célból egyrészt előadásokat hallgatott a Sorbonne-on (Gidel, Lapradelle, Heimard, Demogue, Basdevant, Morel, Pillet) s az Institut des Hautes Études Internationales-ban (Sibert, Renouvin, Serruys, Jèze, Alvarez, Politis, Mercier, Lapradelle, Pic, Niboyet, Luchaire) s látogatta az egyetemi könyvtárt, másrészt megfigyelte az igazságügyi intézmények működését. Tanulmányai eredményét hat értekezésben dolgozta fel: I. A francia kereskedelmi bíróságok szervezete; II. A francia kereskedelmi bíróságok statisztikája; III. A csődönkívüli kényszeregyezségi eljárás; IV. A Conseil des Prud'hommes francia munkaiügyi bíróság szervezete; V. Az agréék intézménye a francia kereskedelmi törvényszékeknél és VI. A francia igazságügy-minisztérium belső szervezetéről s a gyarmatok igazságszolgáltatásáról.

Dr. *Kertész István*, Zala megye tb. szolgabírája, bírósági joggyakornok, az egész tanévet Párizsban töltötte. Célja a nemzetközi jogtudományban való specializálódás volt. A párizsi egyetem jogi karára rendkívüli, az Institut des Hautes Études Internationales-ra rendes hallgatónak iratkozott be. Ez utóbbin szóbeli vizsgát tett 14

tárgyból, írásbeli dolgozatai pedig „Les sources de droit international privé“ és „La police en haute mer“ voltak. Szemináriumi előadásokat tartott: 1. La Société des Nations et les Minorités en Europe Centrale et Orientale; le cas des colons hongrois du Banat et de la Transylvanie; 2. Système positif français de droit international privé; 3. Clausus rebus sic stantibus et l'article 19 du Pacte de la Société des Nations címeken. Kutatásokat végzett a Dotation Carnegie könyvtárában s a Bibliothèque Nationaleban a Nemzetek Szövetségével kapcsolatos, a világháború után felmerült nemzetközi jogi kérdésekre és Közép-Európa nemzetiségi, gazdasági és politikai problémáira vonatkozólag.

Klie Zoltán festőművészek az 1926/27. tanév második párizsi ösztöndíjas éve volt. Művészi látásának kifinomítása és kritikai érzékének erősítése céljából elsősorban a festmények szemléletére fordította idejét. Emellett azonban produktív munkásságot is fejtett ki, amelynek eredményeként kinntartózkodásának ideje alatt résztvett a varsói és fiumei reprezentatív kiállításokon, a „KUT“ művésztsárság tárlatán és több németországi grafikai kiállításon, 1928 januárjában pedig a bécsi Künstlerbund Hagenban állított ki, amely alkalommal a Hagenbund levelezőtagjává választotta meg. Az „UME“ művésztsárság kiállításán elnyerte az egyesület nagy festészeti és egyik grafikai díját, a velencei nemzetközi kiállítás pedig valamennyi beküldött munkáját kiállította. Mindezekben a kiállításokon Párizsban festett képei szerepeltek. A stockholmi reprezentatív kiállításra három, s a nürnbergi magyar kiállításra egy képet küldött.

Kocsis László elektromérnök, h. tanársegéd, az 1926/27. tanév első felét töltötte Párizsban. Ez idő alatt elektrotechnikai kérdéseket tanulmányozott: az anyagkutatás eredményeit, a francia gyáripart és az elektromérnöki képzést. Az École Supérieure d'Électricitére iratkozott be, mint auditeur libre s itteni tanulmányai kiegészítéseképpen az Arts et Métiers-n s a Sorbonne-on is hallgatott előadásokat. Gyakorlati tanulmányokat a gennevillieri centráléban s több elektrotechnikai gyárban és telepen végzett. Tanulmányozta a szakkönyvtárakat és a legmodernebb elvek alapján készülő új elektrotechnikus intézetek terveit.

Dr. Ligeti Lajos, orientalista, bölcsészdoktor, az 1926/27. tanév folyamán második éve tanulmányozta Párizsban a kínai nyelvet, irodalmat és filológiát. Hallgatta az École Nationale des Langues Orientales Vivantes (Vissière, Tchen Mien, Granet), a Collège de France (Pelliot), az École des Hautes Études Religieuses (Granet) s az École des Hautes Études Philologiques, majd a csak akkor megnyílt Institut des Hautes Études Chinoises előadásait (Granet, Pelliot).

Az École des Langues Orientales könyvtárában talált több ismeretlen koreai kéziratot lemásolta s publikálás céljából feldolgozta, úgyszintén a kiadatlan mongol inskripciókat is. Feldolgozta Mahavyat putti szótárának mongol és mandzsu fordítását, több cikket írt a Magyar Nyelv (A kitaj nép és nyelv, A kazár írás és a magyar rovásírás), a Kőrösi Csoma Archivum (A Krisztus születése előtti húnok és több ismertetés) számára, négy dolgozata pedig (A tun-huangi bar-

langok, A japániak ásatásai Koreában, A legrégebb kínai művészet és A dzsüresi nép és nyelv) sajtó alatt van.

1927 májusában a Magyar Nyelv XXII. számában megjelent „Álmos“ c. közleményét a Magyar Tudományos Akadémia a Sámuel-Kölber-díjjal tüntette ki, ezenkívül Nógrád megyétől ösztöndíjat kapott a nyári hónapokra. Ezt az időt kínai szövegek olvasására és a mongol nyelv gyakorlati elsajátítására fordította, amellel pedig „A mongol kor magyar vonatkozásai“ c. nagyobb munkáján dolgozott.

Machovich Viktor francia szakos tanárjelölt az egész tanévet Párizsban töltötte. A francia nyelv gyakorlati elsajátítása mellett esztétikai, pszichológiai és irodalmi tanulmányokkal foglalkozott. Az összehasonlító irodalom szempontjai szerint vizsgálta a chanson de geste-eket és Bédier professzor irányítása mellett kiadásra készített elő egy XIV. századi, eddig még publikálatlan, Cipéris de Viguevaux hőstetteiről szóló 8000 sor terjedelmű chanson de geste-et, amely a magyar-francia királyi családok rokonságára s a ciszterci-rend Magyarországon való letelepülésére vonatkozólag érdekes adatokat tartalmaz. Feldolgozásánál a szövegkritikai és a nyelvészeti szempont mellett főleg a magyar-francia kulturális kapcsolatokra volt tekintettel. Erre vonatkozó adatokat úgy ebben, mint más chanson de geste-ekben sűrűn talált.

Somogyi Gyula jogszigorló a Faculté de Droit s az Institut des Hautes Études Internationales hallgatója volt mind a két félévben. Főleg Basdevant, Olivier-Martin, Gidel, Alvarez és Lapradelle professzorok előadásait hallgatta. Tanulmányainak végzése mellett jelentékeny tevékenységet fejtett ki a párizsi magyar diákok tömörítése és anyagi megsegítése érdekében, mint a Párizsi Magyar Diákegyesület elnöke. E munkájáról az egyesület évkönyvében számol be.

Staud Géza irodalmi, nyelvészeti, filozófiai és művészettörténeti előadásokat hallgatott a Sorbonne-on a tanév mindkét felében. A Bibliothèque Nationaleban végzett kutatásai alapján elkészítette „L'idéologie de Romain Rolland“ című szakdolgozatát. Emellett főleg művészettörténeti tanulmányokat folytatott. Mint a Henri Fouillon professzor által vezetett Groupe d'Histoire de l'Art tagja, résztvett számos tanulmányi kiránduláson, amelyek alkalmával megtekintette Amiens, Chartres, Auxerre, Pontigny, St. Benoit sur Loire stb. műemlékeit és a Loire-menti kastélyokat, Belgiumban pedig Bruxellesst, Anverst, Gandt, Brugest, Tournait és Nivellest. A Groupe — körében kifejtett propagandatörekvései eredményeként — azóta 33 tagjával Magyarországra is eljött, az itteni műemlékek megismerésére.

Szakáts Kálmán budapesti joghallgató az egész tanévet Párizsban töltötte. Mint a Faculté de Droit hallgatója, a nemzetközi jogot és a jogbölseletet tanulmányozta. Hallgatott előadásokat és konferánsszokat az Institut des Hautes Études Internationales-ban is, amelynek rendes hallgatója volt. Az előadások közül letette az első két trimeszter vizsgáit (számszerint négyet), a conférenceokon pedig maga is szerepelt „La philosophie de droit et le droit international publique“ és „La police sur la haute mer“ című dolgozataival. Résztvett a Faculté des Lettres több cours-ján (Bash: esztétika, Durkheim: szociológia,

Janet: pszichológia), megnézte a Kísérleti Psychologiai Intézetet és a város kulturális és művészeti intézményeit. Tanulmányutat tett Angliában (London, Oxford, Windsor és Eton), Dél-Franciaországban (Dijon, Lyon, Avignon, Arles, Niemes, Orange, Marseilles) és Elzász-Lotharingiában (Strassburg és környéke).

Titkára volt a Magyar Külügyi Társaságnak és ösztöndíjas éve alatt elkészült második és harmadik alapvizsgájára — amelyeket sikeresen letett a budapesti egyetemen — és a jogi szigorlatra.

Ifj. Szegedy-Maszák Aladár közgazdasági egyetemi gyakornok, másodéves párizsi ösztöndíjas az egész tanévet Párizsban töltötte. Folytatta megkezdett tanulmányait az École Libre des Sciences Politiques-on a Section Générale-ban és különösen a diplomáciatörténelmi szemináriumban. Hallgatta Joseph-Barthélémy, Candel és Matter (alkotmánytörténet), Scheffer, Bardoux, Bourgeois és Guyot (diplomáciatörténet), Dupuis, Pinon, Riveaud, Siegfried professzorok előadásait, dolgozott Scheffer és Chrestian professzorok szemináriumában és a Conférence des Étrangers-ban Candel professzor vezetése alatt. A diplomáciatörténelemből, a nemzetközi jogból és a kereskedelmi politikából vizsgázott. A Tribunal Arbitral Mixten végighallgatta a magyar optánsok pörét a román állam ellen. Kirándulásokat tett Párizs környékére.

Dr. *Feketéné dr. Techert Margit* bölcsészdoktor az egész tanév folyama alatt Párizsban volt. Az újplatonizmus történetének megírásához végzett részlettanulmányokat. Ezeket már az 1925. és 1926. években megkezdte a louvaini Université Catholiqueon, ahol a Revue Néoscholastique-ben „Plotinisme dans le système de Jean Scot Erigène“ címmel egy nagyobb értekezést is publikált. A Sorbonne-on az újplatonizmus ókori és középkori történetére vonatkozó előadásokat hallgatta (Bréhier, Gilson) és hosszabb értekezést írt „La notion de la sagesse dans les trois premiers siècles de notre ère“ címen, amelyet azonban terjedelmére való tekintettel csak 1928-ban fejezett be s ekkor a Magyar Filozófiai Társaság 1928 május havi felolvasó ülésén be is mutatott. Az értekezés az Athenaeumban fog megjelenni magyarul, franciául pedig az Archiv der Geschichte der Philosophie-ban.

Emellett arab nyelvi tanulmányokat folytatott s az École des Langues Orientales Vivantes, a Sorbonne és a Collège de France arab nyelvi, filozófiai és kultúrtörténeli előadásait látogatta. Jelenleg az újplatonizmus és az iráni vallásosság kapcsolatairól ír tanulmányt és a korai (IV—IX. századig terjedő) újplatonizmus történetének megírásával foglalkozik.

Dr. *Tremel Lajos* német-francia szakos tanárjelölt mindkét féléven át Párizsban volt. Tanulmányai középpontjában a román-albán filológia állott, amit Mario Roques professzor vezetése alatt tanulmányozott. Ezenkívül Meillet professzor ósláv nyelvi előadásait hallgatta rendszeresen. Az École des Langues Orientales, az École des Hautes Études és a Faculté des Lettres hallgatója volt. Az első vizsgát tett a román és az albán nyelvből, a másodikon expozét tartott a román nyelv magyar elemeiről, a harmadikon végre megszerezte a „Certificat de philologie Roumaine“-t.

Vaskó Andor francia-német szakos szakvizsgás tanárjelölt a Párizsban töltött két félév alatt elsősorban pszichológiai tanulmányokkal foglalkozott, a Sorbonne és a Collège de France tanárainak, Janet, Dumas, Delacroix, Piéron és Wallon professzorok vezetése alatt. Hallgatta ezenkívül Chamard és Estère professzorok irodalmi előadásait és dolgozott Piéron professzor sorbonnei laboratóriumában tartott gyakorlatain, sőt külön kísérletezésre is kapott engedélyt. Kísérletei az akusztikus és a vizuális ritmus képeinek megmaradását vizsgálták, végleges eredményre azonban még nem vezettek. Expozét tartott Meyerson gyakorlatain „L'acquisition de la matière phonétique et sémantique du langage chez l'enfant“ címen. Júniusban megszerezte a Pszichológiai Intézet (Faculté des lettres et des sciences) általános pszichológiai diplomáját. Dolgozott a Bibliothèque Nationaleban doktori értekezésén („Az allegória a XIII. és XIV. század francia tanítóirodalmában“) és utazásokat tett Párizs környékén, Észak-Franciaországban és a Loire mentén.

Dr. *Vashegyi Margit* bölcsészdoktor (Budapest) mind a két félév folyamán francia nyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott a Sorbonneon és a Collège de Franceon, Baldensperger, Hazard, Chamard, Estère és Reynier professzorok vezetésével. Dolgozott a Sorbonne könyvtárában és a Bibliothèque Nationaleban és órákat vett a Sorbonne fonetikai intézetében. Emellett — paedagógiai vizsgájára készülvén — pszichológiai, filozófiai és esztétikai előadásokat is hallgatott.

Dr. *Went István*, a budapesti egyetem bakteriológiai intézetének tanársegéde (Preisz professzor), az egész tanévet Párizsban töltötte. A párizsi orvosi fakultás kórtani intézetében Labbé professzor vezetése alatt dolgozott. A franciák által használt biokémiai eljárások kvantitatív analizisével foglalkozott egyrészt, másrészt bemutatta a Magyarországon használatos biokémiai eljárásokat. A karácsonyi szünetben hosszabb tanulmányutat tett (Lyon, Marseille, Nizza, Beauvais, La Manche, Északi-tenger). A második félévben kórvegytani kérdésekkel foglalkozott (a tejcukor anyagcseréje a béltraktus krónikus megbetegedéseinél). Az intézet vezetője, Labbé professzor, felszólította, hogy e kérdést itthon is tanulmányozza tovább és eredményeit tegye közzé a francia orvosi irodalomban. Részletesen tanulmányozta a párizsi Institut Prophylactique működését, elsősorban a sifilidrográfiát, az Institut Pasteurben Levaditi tanár készítményei s az intézetnek a lyssa kórokozójának felderítésére irányuló munkálatait.

1926 decemberében megszervezte és felszerelte a párizsi m. kir. követség, illetve a Párizsi Magyar Egyesület felkérésére a párizsi Magyar Dispensaire laboratóriumát és ottartózkodása végéig vezette is azt.

Résztvett a párizsi nemzetközi lyssakonferencia ülésein, ahol dr. Székely Ágostont, a budapesti Pasteur-Intézet igazgatóját, mint Magyarország delegátusát helyettesítve, három nagyobb előadásban ismertette a budapesti Pasteur-Intézet működését és a veszetzég elleni védekezés kérdéseiben elfoglalt álláspontját.

Hazautazása közben megnézte Strassburgot és Münchent (Bakteriológiai Intézet).

A FRANCIA KORMÁNY ÖSZTÖNDÍJASAI.

Antalffy Mária német-francia szakos negyedéves bölesész. Az 1926/27. tanév II. felét töltötte Párizsban. A Sorbonne irodalmi előadásait hallgatta és francia szakdolgozatán és doktori disszertációján dolgozott.

Bacsa Mária bölesészettanhallgatónő a tanév I. felét töltötte Párizsban. Szakdolgozatán, illetve doktori disszertációján („Les étrangers vus par Balzac“) dolgozott a Bibliothèque Nationaleban és az Institut Catholique könyvtárában. Francia nyelvészeti, irodalmi, filozófiai és más előadásokat hallgatott a Sorbonne-on, nyilvános tudományos előadásokat és színházakat látogatott és gyakorlati nyelvtudását mélyítette.

Honti Ferenc, a Magyar Külügyi Társaság és a Francia-Magyar Irodalmi Társaság főtitkára s az Interparlamentáris Unió Magyar Csoportjának titkára, a Magyar Külpolitika és az Écho du Danube munkatársa, az egész tanévet Párizsban töltötte. Politikai tanulmányokat folytatott, főleg a nemzetközi jog és a diplomácia terén, amely tárgyakból az év végén vizsgát tett. Hallgatta a Sorbonne jogi fakultásán Lapradelle, az École Libre des Sciences politiques-on Dupuy, Bourgeois és Scheffer professzorok előadásait és dolgozott a Carnegie-alapítvány könyvtárában. Január folyamán a Párizsi Magyar Diák-egyesület ügyvezető titkára lett s mint ilyen, kapcsolatba került a munkássággal s így érdeklődése a szociális és közgazdasági problémákra irányult. Járt Halévy, Louchout, Blondell, Gidel, Barthélémy és Jèze professzorok előadásaira, s állandó újságírói tevékenységet fejtett ki úgy magyar, mint francia nyelven. Ezidőszerint a Magyar Egyesület főtitkára és a Párizsi Magyarság szerkesztője.

Kousz Nándor harmadéves francia-német szakos bölesészettanhallgató a Sorbonne Faculté des Lettres-jén Estère professor francia irodalmi előadásait hallgatta. Beiratkozott az École de Préparation des professeurs français a l'étranger kurzusára is. 1927 áprilisában tudócsúshurutja miatt meg kellett szakítania tanulmányait és ekkor vidékre ment. Vizsgáit betegsége miatt nem tudta letenni.

Dr. Tóth Béla francia-magyar szakos tanár mindkét féléven át szlavisztikai tanulmányokat folytatott. Ezúttal második ösztöndíjas évét töltötte Párizsban. Az École des Langues Orientales Vivantes előadásait hallgatta Dominois professor vezetése alatt, előtanulmányokat végzett magyar-tót-cseh összehasonlító irodalomtörténeti munkájához és egy, Barrès-ről írandó nagyobb tanulmányán dolgozott a Bibliothèque Nationaleban. Dolgozott az Institut des Études Slaviquesben is, ahol a magyar szlavisták munkáit ismertette.

V. GENFI ÖSZTÖNDÍJASOK.

A külföldi ösztöndíjakcióban új mozzanatot jelent ösztöndíjasok Genfben való kiküldése. Genfben korábban is voltak magyar ösztöndíjasok. Helyeik református teológusoknak voltak fenntartva, az alapítvány azonban, amely ezt a célt szolgálta, a korona devalválódása

idején teljesen megsemmisült. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr ennek az alapnak a helyreállításával tette lehetővé évenként négy ösztöndíjasnak Genfben való kiküldetését. Ez ösztöndíjas helyeket azonban nem kötötte le református teológusok részére, fenntartva azt, hogy a kiküldendő református teológusok más külföldi egyetemeken is, így különösen Montpellier-ben, vagy a skót egyetemeken nyerhesenek elhelyezést.

A Genfben küldött ösztöndíjasok fölött a felügyeletet és tudományos irányításukat dr. Baranyai Zoltán követségi titkár volt szíves vállalni.

Az ösztöndíjas helyeket az 1926/27. tanévben a következők nyerték el:

Báthory László az egész tanévet Genfben töltötte és vallástörténeti, valláspszichológiai és teológiai tanulmányokat folytatott. Hallgatta Choisy, Breitenstein, Gaillard, Lemaître, Gampert, Barguer, Thomas, Abauzit, Thibaudet, Français és Bohnenblust professzorok előadásait. Kapcsolatban volt a város református egyházi köreivel. Tanulmányozta a Kék Kereszt Egyesületek történetét s a magyar diákok első nyomait Genfben. E dolgozatai kiadásra készen állanak.

Janka Géza, végzett református teológus, az 1926/27. tanév mindkét felében a genfi egyetem teológiai fakultásának rendes hallgatója volt s az elméleti és gyakorlati teológiai tárgyakkal párhuzamosan főleg filozófiai tanulmányokkal foglalkozott és gyakorlati teológiai munkát fejtett ki. Bevezető tanulmányként az utópista szocializmus irodalmával foglalkozott, olvasta Rousseau, Mably, Marx, Blaue e tárgykörbe vágó főbb munkáit. Másrészt a genfi református egyházi élet és szervezet megismerésére törekedett s ezzel kapcsolatban igyekezett megismertetni az ottani vezető körökkel a magyar református egyház életét és munkásságát. Emellett francia nyelvi tudását tökéletesítette.

Dr. *Kenyeres Elemér* állami óvónőképzői tanár paedagógiai és pszichológiai tanulmányokat folytatott az egész tanév folyamán. Hallgatta Bouet, Claparède, Malche, Bally, Benrubi és Piaget professzorok előadásait és résztvett gyakorlataikon. Piaget professzor vezetésével a gyermekek erkölcsi ítéletének fejlődésére vonatkozó vizsgálatokat folytatott. Tanulmányozta a háború alatt és után megjelent paedagógiai és pszichológiai folyóiratokat és könyveket, hallgatta a tudományos előadásokat, látogatta az iskolákat, paedagógiai intézményeket és kiállításokat. Főleg a „Maison des Petits“-t törekedett megismerni s itt szerzett tapasztalatairól havonta közzétett egy-egy cikket „Genfi levél“ címen a szerkesztésében megjelenő „Kisdednevelés“ című szaklapban. A középiskolákról és a tanítóképzésről s egy, az olvasnitanítás módszereit illusztráló kiállításról a „Magyar Tanítóképző“ című folyóiratban számol be, a Rousseau-intézetben folyó munkát „A Gyermekek“ című lapban, az egyetemi életről szerzett benyomásait a Tanítóképző Intézeti Tanárok Országos Egyesületében, Claparède professzor és körének tudományos tevékenységét pedig részint a Magyar Paedagógiai Társaságban, részint a Magyar Filozófiai Társaságban ismerteti. A Rousseau-intézetben két előadást tar-

tott. Az elsőben Bakonyi Hugónak a gyermek szókinésének fejlődését tárgyaló tanulmányát ismertette, a másodikban pedig a gyermek első szavaira és a szófajok föllépésére vonatkozó munkájának eredményét mutatta be. Ez utóbbit Claparède prof. közölte is az „Archives de Psychologie“ c. folyóirat 1927 februári számában. Az a kapcsolat, amely dr. Kenyeres és a genfi tudományos körök vezető férfiai, különösen Claparède, Bouet és Malche professzorok között kialakult, reményt nyújt neki arra, hogy a genfi tudományos folyóiratokban magyar tanulmányokat elhelyezhessen és ily módon a Magyarországon folyó tudományos munkáról a francia szakköröket tájékoztathassa.

Törekly Ella az egész tanév folyamán a francia irodalomtörténetet, nyelvészetet, filozófiát és neveléstörténetet tanulmányozta. Ennek eredményeként Thibaudet professzor szemináriumában dolgozatot készített „Voltaire à Cirey“ címen és 1927 szeptemberében, hazatérve, letette a paedagógiai vizsgát. Az egyetemi előadásokon kívül (Muret: nyelv- és irodalomtörténet; Malche: paedagógia; Werner: filozófiatörténet) hallgatta a Maison des Étudiants conférence-ait s résztvett az ott rendezett kísérleti pszichológiai vizsgálatokon. Doktori disszertációja kibővítése céljából tanulmányozta a XVIII. század francia irodalmát az egyetemi könyvtárban és igyekezett gyakorlati nyelvismereteit kimélyíteni.

A tanév befejeztével a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter úr egy hónapra Párisba küldötte, ami különösen francia nyelvismereteinek vált nagy hasznára.

VI. ANGOLORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK VOLTAK:

Londonban:

Blaskovich Miklós az egész tanév folyamán történelmi tanulmányokat folytatott. Az újkor kezdetének politikai evolúcióját, a modern államok kialakulását vizsgálta politikai és történelemfilozófiai szempontból. Az University College történelmi szakosztályán hallgatta az e tárgykörbe vágó előadásokat, amelyeket megfelelő művek olvasásával kísért, résztvett a collegebeli előadásokon és megbeszéléseken, több esszét adott be és járt a modern korra vonatkozó nyilvános történelmi előadásokra.

Egger Mária, budapesti bölcsészethallgatónő, az 1926/27. és az 1927/28. tanéve folyamán (utóbbit már nem mint ösztöndíjas töltötte Londonban) megszerezte a londoni egyetem bölcsészdoktori (Ph. D.) fokozatát az angol nyelvből, az angol-skót és a magyar népballadáról írt értekezésével.

Lukáts Magda, budapesti bölcsészethallgatónő, mindkét fél-éven át a londoni Kings College angol nyelvi és irodalmi (Reed, Gollancz, Harrison, Isaacs, Mack és Hearnshaw professzorok) előadásait hallgatta. Ezenkívül látogatta a nyilvános előadásokat itt és az Institut of Historical Research-en. A tanév végén sikeresen letette a záróvizsgát és megszerezte a „Diploma in English Language and Literature“-t.

Márffy-Mantuano Judit, közgazdasági egyetemi hallgató, az 1926/27. tanév egész folyamán gazdaságtörténelmi tanulmányokkal foglalkozott. A Bachelor of Economic Sciences degree első évét végezte el s a kötelező házi vizsgát letette. Az év folyamán hat dolgozatot írt és résztvett a történelmi szeminárium munkásságában.

Oláh Melinda, budapesti bölcsészethallgató, a tanév első felét töltötte Londonban. Az University of London Kings College-ban angol irodalomtörténeti előadásokat hallgatott, Gollancz, Reed és Isaacs professzorok vezetése alatt dolgozott s az első term végén elismerő bizonyítványt kapott. Dolgozott a British Muzeum könyvtárában, ahol disszertációját készítette elő, járt a szaktárgya körébe vágó nyilvános előadásokra, irodalmi estélyekre és színházakba, nyelvkészségének bővítése céljából.

Schmidt Mihály, piarista tanár, a Kings College Universityn tartott „Full time course for a diploma in english language and literature“ kurzusát hallgatta az egész tanév folyamán. A kurzus végén eredményesen letéve a vizsgát, megszerezte a diplomát. Tanulmányozta azonkívül az angol középiskola szellemét, tankönyveit és tanítási módszereit.

Dr. *Széll János*, budapesti ügyvéd, mind a két féléven át Londonban tartózkodott. A londoni Kings College-n hallgatta, mint „postgraduated student“, az angol magán- és perjogi előadásokat. Szeminárium vitákban vett részt és több dolgozatot írt. Különösen az angol magánjog átalakulását, az 1921. és 1925. évi törvényeket, a perjog terén pedig a High Court fejlődését, a különböző bíróságok azelőtti és jelenlegi eljárási szabályait, az angol bírói és ügyvédi testület szervezetét, jogi és társadalmi helyzetét tanulmányozta. Gyakorlatilag is megismerkedett az angol jogszolgáltatással, résztvevén a High Court tárgyalásain.

Aberdeenben:

Hetzel Géza, szegedi bölcsészethallgató, az egész tanévet Aberdeenben töltötte, ez alkalommal már másodízben. Az előző (1925/26.) tanévben megkezdett angol nyelvi és irodalmi tanulmányait folytatta, mint a megfelelő „Junior Honours“ osztályok hallgatója. Foglalkozott az angol romantikus költészettel, a regényirodalommal (Scott, Miss Austen, Emily és Charlotte Bronte) és kritikai munkákkal, a nyelvészet terén pedig angol-szász, ó- és közép-angol szövegekkel.

Kiss Judith az 1926/27. tanév folyamán az előző tanévben megkezdett angol és német nyelvi és irodalmi tanulmányait folytatta, amelyek eredményeképp a tanév végén elnyerte a Master of Arts fokozatot. Bécsi és budapesti egyetemi tanulmányaira való tekintettel két év alatt szerezhette meg a szokásos három év helyett. Előadásokat tartott, részt a szemináriumban, részt a Modern Nyelvi Társaságban, a magyar költőknek és Magyarország történetének ismertetése céljából. Német nyelvet és irodalmat tanított az Albyn School felsőbb növendékeinek. Tanulmányait befejezve Budapesten megalapította és jelenleg is vezeti az Angol-Magyar Iskolát.

Schmidt Miklós bölcsészethallgató, mindkét féléven át az angol és a görög Junior Honours Class munkájában vett részt Jack

és Harrower professzorok vezetése alatt. Az angol irodalmi osztály anyaga az angol romantikus költészet, annak irodalmi és gondolkodás-történeti előzményei, legkiválóbb képviselői és az irodalmi kritika fejlődése volt. Az első termben két essayt nyújtott be: a ballada irodalmi igényeiről és Blake költészetéről. Görög tanulmányai Aischylos Agamemnonjának szövegkritikai és irodalomtörténeti feldolgozásában, Aristoteles retorikájának és Pindaros ódáinak olvasásában és ismeretlen görög szövegek fordításában állottak. A második termben ezeken kívül még Sophokles Oidiposával foglalkozott.

Willer József, budapesti bölcsészettanhallgató, az egész tanévet Aberdeenben töltötte, mint az egyetem „Ordinary Class“-ának angollogika-szakos rendes hallgatója. Az első két trimeszterben összesen 7 essayt írt, amelyek közül különösen a „Characters in Chancers Canterbury Tales“ című igen jó kritikát kapott. Hasonló eredményeket ért el a logikában, úgyhogy professzorai engedélyt adtak neki arra, hogy a következő esztendőben egy osztály kihagyásával a „Honours Cours“-ra iratkozzék be.

Cambridgeben:

Breznyánszky Aurél, premontrei tanár, az egész tanéven át a cambridgei egyetem rendes hallgatója volt. Főleg az angol nyelv gyakorlati elsajátítására törekedett s azonkívül irodalmi és nyelvészeti tanulmányokat folytatott. Forster, Altwater, Tillyard, Bennett, Downs, Murray, Paues, Wyatt és Willey professzorok előadásait látogatta s az egyetem könyvtárában dolgozott. Itt és Londonban, ahol a szünidőket töltötte, a British Muzeum könyvtárában W. Cowper költészetével foglalkozott.

Kováts Arisztid, bencés tanár, az első két termben a cambridgei egyetem rendkívüli hallgatója volt. angol irodalmi előadásokra járt és szakdolgozatához gyűjtött anyagot. Emellett a gyakorlati paedagógia tanulmányozása szempontjából igyekezett betekintést nyerni az angol középiskolák tanítási módszerébe. A harmadik trimestert Londonban töltötte, ahol az University College Phonetic Departementje által idegenek számára rendezett kurzust végezte el és meglátogatta az etoni, downsidei, ampleforthi, ramsgatei és douai-abbeyi iskolákat.

Oxfordban:

Ifj. báró *Perényi Zsigmond* az egész tanévet Oxfordban töltötte. Folytatta az előző tanévben megkezdett tanulmányait a „Diploma of Economics and Political Science“ megszerzése céljából. A College tanulmányi rendjének megfelelően hetenként két essayt írt. Az előadásokat csak részben látogatta, ehelyett főleg könyvtárakban dolgozott. A tanév végeztével letette a vizsgát a közgazdaság elméletéből, modern közgazdasági szervezésből, a közgazdaság történetéből, alkotmánytörténelemből (1560-tól kezdve) és politikából, azonkívül, mint külön tárgyból, a szocializmus általános történetéből és megkapta a diplomát.

Tömöri Miklós az egész éven át az oxfordi egyetem rendes hallgatója és az egyetemhez tartozó Wadham College tagja volt, ezúttal

második éve. A politika- és közgazdaságtudományi szakon látogatta Adams, Cole, Lipson, Montgomery, Lennard, Hartley professzorok és Lord David Cecil előadásait, szemináriumi munkára pedig Lipson professzorhoz volt beosztva, akinek személyes vezetése alatt dolgozott a Bodlean-könyvtárban s az ahhoz tartozó Radcliff Cameraban, a Wadham College könyvtárában és a Codrington jog- és államtudományi könyvtárban. Főleg az angol szociális és munkásszervezetek fejlődését tanulmányozta, a legrégebb munkásterületek megalakulásától Robert Owen koráig nagy vonásokban, azontúl részletesen, amellyel pedig a munkásszakszervezetek gyakorlati hatáskörét és az államhoz való viszonyát vizsgálta. Részletesen foglalkozott a hitel és pénzügy kérdésével, különös tekintettel a háborús viszonyokra és az angol cunliffe, gold standard és a Bank of England politikájára. A harmadik harmadévben Lennard professzor szemináriumában dolgozott, az elméleti politika XIX. századi fejlődése és a jogok és a politikai szabadság kapcsolatának tárgyköréből írt essayket, az év végén pedig letette szigorlatai első részét.

Zichy Domonkos (fél ösztöndíjat kapott). Nem küldött beszámolót.

VII. AMERIKAI ÖSZTÖNDÍJASOK VOLTAK:

Bobula Georgine, másodéves közgazdaságtanhallgató, 1925 szeptemberében ment a Vassar College-be (Poughkeepsie), ahol a harmadévesek közé iratkozott be rendes hallgatónak. Angol nyelvi, irodalmi, történelmi és közgazdasági tanulmányokat folytatott, mellék tárgyak gyanánt pedig olasz nyelvvel és ókori építéssel foglalkozott. A College még ez év folyamán meghívta a következő tanévre is. A szünidőt Vermont államban töltötte és itt megismerkedett az amerikai táborozó-élettel, résztvett két diákkonferencián, mint a College kiküldöttje, Washingtonban és Silver Rayben pedig, mint meghívott előadó, több előadást tartott. Utazásai közben megtekintette a detroiti Ford-gyár telepét, Chicagót, Buffalót, Bostont, Philadelphiát és főleg New-Yorkot. Tanulmányai végeztével megszerezte a Bachelor of Arts fokozatot.

Dr. *Fetter Klára* a Smith College-ben (Northampton, Mass) végzett angolnyelvi és történelmi tanulmányokat. A magyar szellemtudományi folyóiratok fontosabb cikkeit ismerteti az amerikai folyóiratokban.

Dr. *Jánossy Dénes*, aki a newyorki Columbia-egyetem Teachers College-ának ösztöndíját nyerte el, kettős megbízással ment ki az amerikai Egyesült Államokba. Először is a vallás- és közoktatásügyi minisztérium anyagi támogatása mellett az volt a feladata, hogy a Magyar Történelmi Társulat újabb történeti kútfőiben való kiadásra Kossuth amerikai körútjára vonatkozó forrásanyagot összegyűjtse; további feladata pedig az volt, hogy a newyorki Columbia-egyetem Teachers College-ben az amerikai közoktatásüggyel foglalkozzék. Newyorkba való megérkezése után történeti kutatást végzett Feleky

Károly newyorki magángyűjteményében, majd később a washingtoni State Department diplomáciai irattárában, a newyorki és bostoni városi könyvtárakban, ahol a magyar amerikai emigrációra vonatkozólag értékes anyagot talált. A Columbia-egyetem Teachers College-ben az „amerikai közoktatásügy“ című főkéllégiumra iratkozott be, amelynek kapcsán gyakorlatilag is megismerkedett az amerikai alsó-, közép- és felsőoktatás különböző iskola-típusaival. Ezen fő tantárgyak kiegészítéseképpen melléktárgyként összehasonlító oktatástannal, az egyetemi oktatás és közoktatásügyi adminisztráció problémáival, illetve az amerikai könyvtárüggyel is foglalkozott. 1926 december végén résztvett az American Association for the Advancement of Science philadelphiai országos kongresszusán, 1927 nyarán pedig az east lansingi és a torontói közoktatásügyi konferencián, amelyeken Magyarország közoktatásügyéről előadásokat tartott és az utóbbi konferencián, melyet a World Federation of Education Associations rendezett, az International Educational Exchange alosztály titkára volt. Az amerikai közoktatásügyre vonatkozó tanulmányainak kiegészítése végett körutazást tett az Amerikai Egyesült Államokban, amelynek során behatóbban foglalkozott a washingtoni, nashvillei, neworleansi, losangelesi, sanfranciscói, salt lake cityi, denveri, chicagói, ann arbori és New England államok összes számottevő kultúrintézményeivel.

Hazatérése közben Londonban végzett levéltári kutatásokat a Foreign Office diplomáciai anyagában Kossuth és a magyar emigráció amerikai szereplésére vonatkozólag.

A magyar közoktatásügynek a világháború utáni reformjairól angolnyelvű tanulmányt írt, amelyet a Columbia-egyetem Teachers College-e az International Educational Yearbook 1927. évi kötetében kiadott.

Dr. Péterfy Mária, budapesti egyetemi gyermekklinikai díjtalan gyakornok, az 1926/27. tanévben már másodízben nyerte el a bostoni Radcliff College ösztöndíját. A két tanév közötti szünidőt mint egy nyári gyermektábor orvosa F'airen városban (Vermont államban) töltötte. A tanév alatt folytatta az előző évben megkezdett életvegytani kutatásait Folin professzor vezetése alatt. A káliumnak a vérben előforduló minimális mennyiségeit meghatározó mikromethodust dolgozta ki s erről részletes jelentést nyújtott be az intézetnek. Emellett gyermekgyógyászati tanulmányokat végzett, részint Blackfan professzor klinikáján, részint a többi bostoni kórházban. Szabad idejében számos ismertető előadást tartott Magyarországról és a magyar, illetőleg az európai diákkérdésről.

Varga István a pittsburgi egyetem „School of Business Administration“ fakultásán volt „graduate assistant“. Az első félévben „Principles of Economics“, a másodikban „Distribution of Wealth“ címen tartott előadásokat és egy elméleti szemináriumot vezetett. 1926 karácsonyán az „American Economic Association“ St. Louisban tartott kongresszusán a vitában felszólalt. Pittsburgi klubokban több előadást tartott az európai gazdasági viszonyokról és Magyarországhelyzetéről. Tanulmányozta az amerikai szakirodalmat s négy dolgo-

zatot írt. Ezek közül kettő a „Pittsburgh University Recorder“-ben jelent meg. Járt Chicagóban, St. Louisban, Valparaisóban, State Collegeben, New-Havenben, Buffalóban, Clevelandban, Ithacaban, New-Yorkban, Baltimoreban, Philadelphiában, Washingtonban stb., ahol mindenütt az ipartelepeket is tanulmányozta. Amerikából való visszatérte óta a megszervezés alatt álló „Magyar Gazdaságkutató Intézet“ működésének előkészítésén dolgozik.

VIII. KÉZI ÖSZTÖNDÍJÁT KAPTAK:

(Különböző összegek 4000 pengőig.)

Ambrus Ilma, budapesti bölcészettanhallgatónő a Lagerlöf-féle irodalmi pályadíjat és Rasch Herman svéd mérnök ösztöndíját nyerte meg, azonkívül a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól kapott 5 millió korona segélyt. Két féléven át hallgatta az upsalai egyetem bölcészeti fakultásának svéd és német nyelvészeti és irodalomtörténeti előadásait. Hospitált nép- és középiskolákban s itt szerzett tapasztalatairól a Magyar Paedagógia c. folyóiratban fog beszámolni.

vitéz *Bokor Rezső* bánya- és erdőmérnöki főiskolai adjunktus Sopron megye 1925. évi ösztöndíjával küldetett ki Németországba. A berlini Landwirtschaftliche Hochschule agrikultúrchemiai és bakteriológiai intézetében és kísérleti állomásán működött 1926 november közepétől 1927 augusztus közepéig, növénychemiai, talajbiológiai, illetve bakteriológiai kutatásokat végezvén. Emellett az errevonatkozó szakirodalmat tanulmányozta. A bakteriológiai kutatások módszeréről és eredményeiről általános áttekintést nyerve, a szikes talajok biológiájával s az idevágó amerikai szakirodalommal kezdett foglalkozni. A műtrágya-készítést és Északporoszország mezőgazdasági viszonyait és gazdasági problémáit is tanulmányozta.

Dr. *Csizik Béla*, pénzügyminiszteri titkár, 1927 június és július havában tett tanulmányutat Németországban, Hollandiában, Belgiumban és Csehországban. A legtöbb időt Berlinben töltötte, de megnézte Lübecket, Hamburgot, Bremet, Amsterdamot, Rotterdami, Antwerpen, Drezdát, Kölnt, Frankfurt a. M.-t, Hágát, Bruxellest, Gentet, Brügget, Prágát, Teschent és más városokat is. Tanulmányozta a gazdasági intézményeket és a szakirodalmat s tárgyalásokat folytatott a német birodalmi statisztikai hivattal, ami által egyrészt elérte Magyarországnak egy nemzetközi államháztartási statisztikai munkálathoz való bekapcsolódását, másrészt nagy pénzügyi és gazdasági anyagot szerzett további tanulmányaihoz. A porosz állami könyvtárban bibliográfiai anyagot gyűjtött.

Gombosi György az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum újabban Tiziannak tulajdonított női arcképére vonatkozólag végzett levéltári kutatásokat Parmában és Nápolyban, amelyek alapján megállapította, hogy a kérdéses festmény valóban Tizian műve. Bergamban felfedezte Szoldatits Ferencnek egy eddig ismeretlen Madonna-freskóját és Beatrix királynő budai könyvtárának egy eddig ismeretlen missale-kéziratát.

Gyalóka Endre Kecskemét város ösztöndíjával küldetett ki Münchenbe. 1926 áprilisában iratkozott be a Technische Hochschule chemiai osztályára s itt laboratóriumi kutatásokat végzett az 1926. évi nyári félévében, valamint az 1926/27. tanév egész folyamán. A két félév közötti szünetet a müncheni Eckart-konzervgyárban töltötte, ahol főleg a pektinekkel foglalkozott.

Kaltenecker Viktor joghallgató a genfi egyetem Cours des Vacances-ának hallgatása helyett, ami eredeti célja volt, a dijoni egyetem e kurzusára iratkozott be. 1927 június 28-tól augusztus 20-ig volt ott s ezt az időt főleg a francia nyelv gyakorlati elsajátítására, később emellett történelmi tanulmányokra fordította. Igyekezett bepillantást nyerni a népgondolkodás s a társadalmi szellem megnyilvánulásaiába és ismereteket szerezni az állami, a gazdasági és a kulturális élet, különösebben az irodalom és a művészetek terén.

Kornya Sándor, debreceni kollegista, a római egyetem irodalmi, filozófiai s olasz nyelvi (Rossi, Toesca, Venturi, Cecchelli, Credaro professzorok) előadásait hallgatta 1927 március 14-től augusztus 30-ig. Könyvtárakat, múzeumokat, képtárakat látogatott, kirándulásokat tett Tivoliba, Genzanoba, Nemibe, Albanoba, Castel Gandolfoba, Frascatiba, Ostiába, Palestrinába, Subiacoba és Siciliába. Ott tartózkodása alatt több cikket írt, amelyek részint Nagyszalontán, részint debreceni helyi lapokban jelentek meg.

Lénárt Franciska, pécsi olasz-szakos bölcsészethallgató, Perugiában az Università per Stranieri 3 hónapos nyelvi, irodalmi és művészettörténelmi tanfolyamát végezte. Kisebb irodalmi témákat dolgozott fel s a tanulmányi idő leteltével az egyetem tanulmányi tanácsa előtt vizsgát tett.

Polgár Endre 1927 nyarán volt két hónapig Párisban. Odautazása közben megnézte Münchent (Siegeshalle, Armee-Museum). Párisban a fősúlyt a francia nyelv gyakorlati elsajátítására fektette. Emellett behatóan tanulmányozta a Louvre-t és más múzeumokat. (Musée des Arts Décoratifs, Musée Rodin, Luxembourg, Clugny, Carnavalet) színelőadásokra járt, megismerte Páris nevezetes épületeit és részeit (Notre Dame, Palais de Justice, Jardin des Tuileries, Place de la Concorde, Champs Elisées, Place de l'Etoile, Eiffel-torony, Panthéon, Père Lachaise temető, Hôtel de Invalides. Megnézte Versailles (palota, Trianon).

Salamon István közgazdasági egyetemi hallgató Kecskemét város ösztöndíjával küldetett ki Párizsba. A külföldiek részére fenntartott főiskolai előkészítő tanfolyam elvégzése után az Institut de Statistique de l'Université de Paris első évfolyamára iratkozott be. Emellett a Faculté de Droit rendkívüli hallgatója volt. Itt közgazdaságtant és kereskedelmi jogot hallgatott. Anyagot gyűjtött egy, a francia kereskedelemről és pénzügyről szóló értekezés megírásához. E célból egyrészt tanulmányozta a szakirodalmat, másrészt látogatásokat tett több nagy bankban. Résztvett a külföldi diákegyesületek társadalmi életében, mint a Párizsi Magyar Diákegyesület jegyzője.

A KÜLFÖLDI ÖSZTÖN- ÉS TANULMÁNYDÍJASOK NÉVJEGYZÉKE.

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
1	Ambrus Ilma	1907, Kecskemét, ref. magyar, német-olasz szakos böl- csészethallgató	Kézi ösztön- díjjal Svédor- szágban	Két félévet hallgatott az upsalai egyetem fil. fakultásán (svéd és német nyelv)	ugyanaz	
2	Antalfy Mária	1904, Pozsony, r. k., német-francia szakos IV. éves bölcészeth- hallgató	Francia kormány ösztön- díjjal Párisban 1 félévig	Egy félévet hall- gatott a Sor- bonne-on		
3	Antos Kálmán	1902, Körmöcbánya, r. k., okl. orgonaművész	Berlin, Coll. Hung.	Zenetörténeti tanulmányokat végzett a berlini tud. egyetemen és a Hochschule für Musik-on	1927/28-ra is ösztön- díjat kapott	Zenetörténeti doktorátus meg- szerzésére küldetett ki
4	Bacsa Mária	1904, Budapest, r. k., francia szakos bölcészeth- hallgató	Francia kormány ösztön- díjjal Párisban 1 félévig	Egy félévet hall- gatott a Sor- bonne-on		
5	Dr. Baranyay Béla	1881, Károlyváros, r. k., jogi dr., országos főlevéltárnok	Bécsi Tört. Int.	Az Einrich- tungswerk anya- gát gyűjtötte	egyetemi tanár	
6	Barcsay Jenő	1900, Katona (Kolozs m.), ref., festőművész	Páris	A párisi múzeumokat tanulmányozta	ugyanaz	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
7	Dr. Barla-Szabó Jenő	1901, Kisújszállás (Szolnok m.), ref., díjtalan gyak. a pécsi gyermekklinikán, orvosdoktor	Bécs, Coll. Hung.	A légzőszervek megbetegedéseivel kapcsolatos berendezéseket s a gyermek pszichikai fejlődését tanulmányozta	ugyanaz	
8	Dr. Barta János	1901, Szentés, r. k., h. tanár a bp. Keresk. Akadémián bölcsészdoktor, okl. középisk. tanár	Berlin, Coll. Hung.	Madách Imréről szóló monográfiahoz gyűjtött anyagot	ugyanaz	
9	Bartha Dénes	1908, Budapest, r. k., I. féléves zenetörténész	Berlin, Coll. Hung.	Zenetörténeti tanulmányokat végzett a berlini tudományegyetemen	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	Berlinben kezdte tanulmányait
10	Dr. Bartha Imre	1903, Budapest, r. k., jogi doktor, tvszéki jegyző	Páris	Kereskedelmi jogot és közgazdaságtant tanulmányozott a Faculté de Droit-n és az École Libre des Sciences Politiques-on	ugyanaz	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
11	Báthory László	1903, Rimaszombat, ref., teológus, V. éves	Genfben	Vallástörténeti, valláspsychológiai és theológiai studiumokat végzett az egyetemen	ugyanaz	
12	Dr. Bay Zoltán	1900, Gyulavári (Békés m.), ref., bölcsészdoktor, okl. középisk. tanár, bp. egyet., tanársegéd	Berlin, Coll. Hung.	A fémgözők absorpciós spektrumait vizsgálta, s az ezek felvételéhez szükséges ultrabolya fényforrást	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	sub ausp. Gub. avattatott

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
13	ebecki Blaskovich Miklós	1905, Budapest, r. k., bécsi konzuli akadémiát végzett joghallgató	London	Történelmi, politikai és történelemfilozófiai előadásokat hallgatott az University College-en	ugyanaz	
14	Bobula Georgine	1905, Budapest, r. k., közgazdaságtanhallgató II. éves	Amerika, Poughkeepsie, Vassar Coll.	Angol nyelvi, irodalmi, történelmi és közgazdasági tanulmányok	ugyanaz	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
15	Boda József	1905, Kajdacs (Tolna m.), ref., III. éves teológus	Berlin, Coll. Hung.	Cura pastoralis, főleg az ifjúság lelki gondozása	ugyanaz	
16	vitész Bokor Rezső	1898, Sopron, r. k., abszolvált bányamérnöki főiskolai hallgató	Sopron megye ösztön-díjával Németségban	Növénychemiai, talajbiológiai és bakteriológiai kutatások	adjunktus a Soproni Bánya-és Erdőmérnöki Főiskolán	
17	Breznyánszky Aurél	1890, Budapest. r. k., premontrei latin-német-francia szakos gimn. tanár	Cambridge	Angol nyelvi és irodalmi tanulmányokat végzett az egyetemen	ugyanaz	
18	Dr. Burg Ete	1895, Szeged, r. k., orvosdoktor, tanársegéd a pécsi szülészeti klinikán	Bécsi Coll. Hung.	Histológiai és embryológiai tanulmányok praeparációs eljárások, mikroszkópiai diagnostikai, szövettani és urológiai tanulmányok	ugyanaz	1925/26-ban is ösztön-díjas volt

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
19	Dr. Csizik Béla	1893, Budapest, ág. ev., pénzügy-miniszteri titkár	Kézi ösztöndíjjal Németalföldön, Német- és Csehországban	Gazdasági, pénzügyi és statisztikai tanulmányok	ugyanaz	
20	Csizik Nóra	1898, Budapest, r. k., iparművész	Páris	Diszítófestészet, akttanulmányok, művészet- és kultúrtörténeti kutatások	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	
21	Debreczeni László	1904, Maros-szentgyörgy (Maros-Tordam.), ref., magyar-német szakos III. éves bölcsészethallgató	Bécsi Coll. Hung.	Német nyelv elsajátítása, Saphir hatása a magyar irodalomra	ugyanaz	1924/25-ben is ösztöndíjas volt
22	Deseő Antal	1900, Kondoros (Békés m.), ref., okl. közgazda, egyetemi tanársegéd	Berlini Coll. Hung. II. félév	Agrárpolitikai tanulmányokat végzett mint a berlini egyetem vendéghallgatója	ugyanaz	1927/28. II. félévben 2 hónapig fizető tag volt a Collegiumban
23	Dr. Deutsch Dezső	1903, Budapest. izr. orvosdoktor	Berlini Coll. Hung. II. félév.	Fizikai, kémiai, bel- és ideggyógyászati tanulmányokat folytatott	1927/28-ban fizető tag volt	
24	Didovác György	1905, Szekszárd, r. k., magyar-német szakos III. éves bölcsészethallgató	Bécsi Coll. Hung.	Buda város törvénykönyvét dolgozta fel hangtani szempontból	ugyanaz	
25	Domján János	1905, Miskolc, ref., III. éves teológus	Berlini Coll. Hung.	Mint a berlini egyetem rendes hallgatója, teológiatörténelemmel foglalkozott	ugyanaz	

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
26	Dunst László	1906, Szombathely, ág. ev., matematika-fizika szakos III. éves bölcsészethallgató	Berlini Coll. Hung. II. félév	Mint a berlini egyetem rendes hallgatója, csillagászati tanulmányokat végzett	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	
27	Egger Mária	1902, Budapest, r. k., angol-francia szakos tanárjelölt	London	A Kings College diploma-kursusát végezte	1927/28-ban saját költségén volt kint	Elnyerte a Ph. D. fokozatot
28	Dr. Ferenczy Károly	1901, Füzesabony, r. k., orvosdoktor, Egyetemen Kórházegyetemnek alorvosa	Bécsi Coll. Hung.	A tüdőrák kérdésével, a száj és fog pathológiájával és histológiával foglalkozott	ugyanaz	1925/26 II. félévben is kint volt
29	Dr. Fetter Klára	1899, Paks, r. k., bölcsészdoktor okl. történetlatin szakos középisk. óradíjas megbízott tanár	Amerika, Northampton, Mass, Smith College	Angol nyelvi és történelmi tanulmányokat végzett, magyar szellemtudományi folyóiratok fontosabb cikkeit ismerteti az amerikai szaklapokban	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	
30	Fleischer Gyula	1890, Szomolnok, ág. ev., r. k. főgimn. h. tanár	Bécsi Tört. Int.	Bergl osztrák barokkfestő monografiáján dolgozott		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
31	Friedrich Péter Pál	1902, Orosháza, r. k., iparművész, belső építészet	Berlini Coll. Hung. I. félév	A Technische Hochschule építési tanfolyamát végezte		
32	Fuchs Emil	1907, Kolozsvár, r. k., végzett zeneművészeti főiskolai hallgató	Bécsi Coll. Hung.	Zeneszerzési és karmesteri tanulmányokat végzett a Hochschule f. Musik-on	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	1925/26-ban is ösztön-díjas volt

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
33	Genthon István	1903, Budapest, r. k., művészet-történet-archaeologia szakos IV. éves bölcsészethallgató	Bécsi Coll. Hung.	A középkori osztrák és magyar művészet egymáshoz való viszonyát vizsgálta	bölcsész-doktor	
34	Dr. Gombosi György	1904, Budapest, ág. ev., bölcsészdoktor, gyakornok a Szépművészeti Múzeumban	Olaszországban, kézi ösztöndíjjal	Levéltári kutatásokat végzett Parmában és Nápolyban a Szműv. Muz. Tizian portraitjára vonatkozólag	ugyanaz	
35	Dr. Göttche Oszkár	1895, Kula (Bács m.), ág. ev., orvosdoktor, tanársegéd a pécsi gyermek-klinikán	Bécsi Coll. Hung.	Röntgentanulmányokat végzett főleg a therapeutikára és paediatríára vonatkozólag	ugyanaz	
36	Gronovszky Iván	1908, Szombathely, r. k., latin-görög szakos, I. éves bölcsészethallgató	Berlini Coll. Hung.	Mint a berlini egyetem rendes hallgatója, klasszika-filológiai tanulmányokat végzett	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	Berlinben kezdte tanulmányait
37	Dr. Guothfalvy Dorner Zoltán	1897, Győr, r. k., államtud. dr., okl. gépészmérnök, kir. iparfelügyelő	Páris	A francia iparpolitikát és iparügyet s az ezzel kapcsolatos kérdéseket tanulmányozta	ugyanaz	sub auspiciis Gubernatoris avattatott
38	Gyalóky Endre	—	Münchenben Kecs-kemét város ösztöndíjával 3 félévig	A Technische Hochschule chemiai osztályán végzett laboratóriumi kutatásokat		
39	Halász Antal	1906, Pécs, r. k., latin-német szakos III. éves bölcsészethallgató	Bécsi Coll. Hung.	A középfelnémet irodalmi prologus és epilógus kérdésével foglalkozott	ugyanaz	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
40	Hantos Gyula	1903, Kolozsvar ág. ev. külügyi szakos közgazdaságtan-hallgató	Bécsi Coll. Hung.	Gazdaságföldrajzi tanulmányokat végzett az egyetemen és a Hochschule f. Welthandelon		
41	Hetzel Géza	1900, Ujsoové (Bács m.), ág. ev., angol-német szakos bölcsészethallgató	Aberdeen	Angol nyelvi és irodalmi tanulmányait folytatta	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
42	Honti Ferenc	1900, Losonc, r. k., abszolvált joghallgató Magyar. Külügyi Társ., Francia-Magy. Irod. Társ. főtíkára, Interparl. Unio magyar csoport titkára	Páris, 2. félév. Francia kormány ösztön-díjasa	Politikai, főleg nemzetközi jogi és diplomáciai tanulmányokat folytatott	Magyar Egyesület főtíkára, Párisi Magyarország szerkesztője	
43	Jambrekovich László	1905. Nyitra, r. k., abszolvált joghallgató	Bécsi Coll. Hung.	Nemzetközi jogi tanulmányokkal foglalkozott	1927/28-ra Alex. Humboldt-Stiftung ösztön-díjat kapott	
44	Janka Géza	1904, Olaszliszka (Zemplén m.), ref., abszolvált teológus	Genf.	A genfi egyetem rendes hallgatója volt, filozófiával, elméleti és gyakorlati teológiával foglalkozott		
45	Dr. Jánossy Dénes	1891, Baja, r. k., levéltárnok jogi doktor	A new-yorki Columbia egyetem Teachers College-ának ösztön-díját nyerte el	Kossuth amerikai körútjára vonatkozó forrásanyagot gyűjtötte és az amerikai oktatást tanulmányozta	kultusz miniszteri titkár	
46	Jókay Zoltán	1906, Hajdúnánás, ref., magyar-német szakos III. éves bölcsészethallgató	Bécsi Coll. Hung.	Német irodalmi és nyelvtudományi kérdésekkel és finn nyelvel foglalkozott	ugyanaz	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
47	Dr. Juhász Jenő	1893, Gálszécs (Zemplén m.), ref., bölcsész-doktor okl. magyar-latin szakos főv. polg. isk. ideigl. tanár	Berlini Coll. Hung.	A mordvin nyelv moksa nyelvjárását dolgozta föl a legújabb orosz kiadványok alapján	ugyanaz	
48	Just Kornél	1903, Budapest, r. k., okl. mérnök	Páris	A modern útépitést tanulmányozta elméletileg és gyakorlatilag		
49	Kálnoki Bedő Albert	1900, Marosvásárhely, ev. ref., jog- és államtud. doktor, kir. tvszéki jegyző	Páris	A francia kereskedelmi bíraskodást, ennek statisztikai adatait s a kényszerregyezségi eljárást tanulmányozta	ugyanaz	Az igazságügy-miniszter úr küldte ki
50	Kaltenecker Viktor	1907, Székesfehérvár, r. k., joghallgató	Dijon Kézi ösztöndíjat kapott	A dijoni egyetem nyári kurzusán tanulmányozta a francia nyelvet és történelmet		
51	Dr. Keller Ferenc	1896, Győr, r. k., orvosdoktor, tanársegéd a debreceni belklinikán	Berlini Coll. Hung. II. félév	A tbc. bakteriológiájával és kísérleti módszereivel foglalkozott	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	
52	Dr. Kenyeres Elemér	1891, Pusztamagyaród (Zala m.), r. k., áll. óvónőképzői r. tanár, bölcsészdoktor	Genf	Paedagógiai és philosophiai tanulmányokat folytatott	ugyanaz	
53	Keresztury Kálmán	1895, Szuhafő, ref., német-francia szakos IV. éves bölcsészethallgató	Bécsi Coll. Hung.	Irodalmi tanulmányokat folytatott, szakdolgozatait és disszertációját írta	ugyanaz	1925/26-ban is ösztöndíjas volt

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
54	Dr. Kertész István	1904, Putnok (Gömör m.), r. k., jog- és államtud. doktor, bírósági joggyakornok, Zala megye tb. szolgabírája	Páris	Nemzetközi jogi tanulmányokat végzett az Institut des Hautes Etudes Internationales és a Sorbonne jogi karán	ugyanaz	
55	Kiss Judith	1901, Budapest, r. k., angol-német szakos tanárjelölt	Aberdeen	Angol és német nyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott, elnyerte a M. A. fokozatot	a bp. Angol Magyar Iskola vezetője	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
56	Dr. Klein Gáspár	1903, Debrecen, ág. ev. magyar-történet szakos okl. középisk. tanár, bölcsészdoktor	Bécsi Történeti Intézet	Tört. és szociológiai előadásokat hallgatott az egyetemen, a történeti segédtudományokban és görög palaeographiában képezte magát	egyetemi tanársegéd	
57	Klie Zoltán	1897, Szekszárd, r. k., festőművész	Páris	Festészeti tanulmányokat végzett		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
58	Kocsis László	1903. Budapest, r. k., okl. elektromérnök, h. díjtalan műegy. tanársegéd	Páris, I. félév	Az École Supérieure d'Electricité, Arts et Métiers és a Sorbonne hallgatója volt	ugyanaz	
59	Kornya Sándor	1901, Nagyszalonta, ref., latin-magyar-olasz szakos okl. tanár	Róma, 1927 március-augusztus kézi ösztöndíjjal	Olasz nyelvi és művészettörténelmi tanulmányokat végzett		
60	Kousz Nándor	1906, Zágráb, r. k., francia-német szakos II. éves tanárjelölt	Páris, francia kormány ösztöndíjasa	Francia irodalmi tanulmányokat folytatott a Sorbonneon	ugyanaz	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
61	H. Kovács Mihály	1904, Makó, ref. magyar-német szakos II. éves tanárjelölt	Bécs, Coll. Hung.	A német nyelv gyakorlati elsajátítására törekedett	ugyanaz	1928/29-ben ref. egyház-közs. ösztöndíjjal Bécsben
62	Kovács Arisztid	1891, Székesfehérvár, r. k., bencés rgimn. tanár	Cambridge	Mint a cambridgei egyetem rk. hallgatója, angol irodalmi előadásokat hallgatott. A gyakorlati paedagógiát is tanulmányozta	ugyanaz	
63	Dr. Környey István	1901, Görz, r. k., orvosdoktor díjtalan gyak. a bp. idegkórtani klinikán	Bécs, Coll. Hung.	A központi idegrendszer kísérleti technikájával és összehasonlító anatómiai tanulmányokkal foglalkozott	ugyanaz	
64	Dr. Krbek Ferenc	1898, Komárom, r. k., matematika-csillagászat szakos bölcsészdoktor	Berlini Coll. Hung. II. félév	Pólusmeghatározásokat végzett az egyetem gyakorló csillag vizsgálatjában	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	
65	Dr. Kulcsár Ferenc	1901, Ujvidék (Bács m.). ref. díjtalan gyak. a debreceni idegkórtani klinikán	Bécsi Coll. Hung.	A legújabb vér- és liquorvizsgálatok és az agy-histológia módszereit tanulmányozta, majd a modern paralysis therapiát	ugyanaz	
66	Kunczer Gyula	1906. Budapest, r. k., magyar-német szakos III. éves bölcsészethallgató	Bécs, Coll. Hung.	A német nyelv gyakorlati elsajátítására törekedett s német szakdolgozatához gyűjtött anyagot	ugyanaz	

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
67	Dr. Lajti István	1893, Budapest, r. k., magyar-latin- görög szakos okl. középisk. tanár	Berlini Coll. Hung.	Görög és római kultusztörténeti tanulmányokat folytatott	Inst. Internat. de Coopé- ration Intellec- tuelle titkára	1925/26 és 1927/28-ban is ösztön- díjas volt
68	Lakatos Géza	1906, Zalaegerszeg, r. k., magyar- német szakos III. éves bölcsé- szethallgató	Bécsi Coll. Hung.	Német nyelvtudását gyarapította		1925/26-ban is ösztön- díjas volt
69	Lénárt Franciska	1895, Budapest, r. k., olasz szakos bölcsészeti- hallgató	Perugia, kézi ösztöndíjjal	A perugiai Universita per Stranieri kurzusán diplomát szerzett		
70	Lengyel Béla	1903, Budapest, r. k., okl. vegyésmérnök	Bécsi Coll. Hung.	Doktori disszertációját írta meg		1924/25-ben is ösztön- díjas volt
71	Dr. Ligeti Lajos	1902, Balassa- gyarmat, r. k., okl. tanár, bölcsészdoktor	Párizs	A kínai nyelvet, irodalmat és filológiát tanulmányozta	1927/28- ra is ösztön- díjat kapott	1925/26-ban is ösztön- díjas volt
72	Dr. Lukács József	1898, Visegrád, r. k., orvosdoktor, tanársegéd a szegedi gyermekklinikán	Bécsi Coll. Hung. II. félév	A csecsemő- táplálási rendszereket, a gyermekkori diabetestés tbc-t tanulmányozta s a külföldi gyermekklini- kákat	ugyanaz	
73	Lukács Magda	1906. Lugos, r. k., angol- történelem szakos IV. éves bölcsészeti- hallgató	London	Megszerezte a „Diploma in English Language and Literature“-t		1925/26-ben is ösztön- díjas volt



Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
74	Machovich Viktor	1906, Pilisszentiván (Pest m.), r. k., magyar-francia szakos II. éves tanárjelölt	Párizs	Az összehasonlító irodalom szempontjai szerint vizsgálta a chanson de geste-eket	1928/29-re is ösztöndíjat kapott	
75	Magyary Károly	1894, Varsolcz (Szilágy m.), ref., okl. tanító, tanítóképzőintézeti tanárjelölt	Bécs, Coll. Hung.	Az idegen nyelvi oktatás kérdésével s az újabb német irodalommal foglalkozott		
76	Márffy-Mantuano Judith	1903, Kaposvár, r. k., gazdaságtörténet szakos közgazdaságtan hallgató	London	A Bachelor of Economic Sciences degree első évét végezte el	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	
77	Dr. Mihalik Sándor	1900, Kassa, r. k., a M. T. I. csoportvezetője	Római Történeti Intézet	Középkori keresztény régészeti és műtörténeti kutatásokat végzett	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	
78	Dr. Moravcsik Gyula	1892, Budapest, ág. ev., egyetemi m. tanár, az Eötvös-koll. tanára	Római Történeti Intézet	Bizantinológiai tanulmányokat folytatott	ugyanaz	
79	Dr. Mosonyi János	1898, Mucsi (Tolna m.), r. k., orvosdoktor, tanársegéd a bp. élettani intézetben	Berlini Coll. Hung. I. félév	Idegélettani vizsgálatokat végzett az egyetem ideg-élettani intézetében, a II. félévben pedig Davosban	ugyanaz	A II. félévben Davosban dolgozott
80	Dr. Müller Sándor	1903, Arad, r. k., természettan-chemia szakos okl. középisk. tanár, műegy. tanársegéd	Berlini Coll. Hung.	A cellulose-ra vonatkozólag végzett kémiai kísérleteket. Előállította és kristályosította az aethyl-cellulose-t	ugyanaz	

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
81	Dr. Nagy Lajos	1897, Nagyvárad, ev. ref., bp. szföv. múzeumi őr	Római Történeti Intézet	Archaeológiai kutatásokat végzett	ugyanaz	
82	Dr. Náray-Szabó István	1899, Szombathely, r. k., okl. vegyész-mérnök, műegyetemi tanársegéd	Berlin Coll. Hung.	A Röntgen-spektroszkópiát tanulmányozta	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	
83	Németh István	1906, Pozsony, r. k., német-francia szakos III. éves bölcsészethallgató	Bécs, Coll. Hung.	Német irodalmi és nyelvészeti s francia irodalmi előadásokat hallgatott	ugyanaz	
84	Oláh Melinda	1905, Budapest, r. k., angol szakos III. éves bölcsészethallgató	London	Irodalomtörténeti előadásokat hallgatott és disszertációján dolgozott	ugyanaz	
85	Dr. Pataky Mária	1897, Beregszász, r. k., történelem-latin szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor	Berlin Coll. Hung.	Zenetörténettel foglalkozott. Tanulmányt írt Beethoven dirigensi működéséről		
86	Ifj. báró Perényi Zsigmond	1901, Budapest, r. k., okl. gazda, v. joghallgató	Oxford	A „Diploma of Economics and Political Sciences“-t szerezte meg		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
87	Dr. Péter András	1903, Budapest, izr., bölcsészdoktor	Római Történeti Intézet	A sienai trecento festészetét tanulmányozta	1927/28-ban Sienában végzett műtörténeti kutatásokat	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
88	Dr. Péterfy Mária	1899, Pancsova, unit., orvosdoktor, díjtalan gyak. a bp. gyermekklinikán	Boston, Radcliff College	Kidolgozta a káliumnak a vérben előforduló minimális mennyiségeit meghatározó mikromethodust és gyermekklinikai tanulmányokat végzett	ugyanaz	1925/26-ban is ösztöndíjas volt
89	Polgár Endre		Párisban, kézi ösztöndíjjal	Nyelvi és művészettörténelmi tanulmányokat végzett		
90	Dr. Práhács Margit	1898, Budapest, r. k., okl. zongoratanár, bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung.	Zenétörténeti és esztétikai tanulmányokkal foglalkozott	Fodor zeneiskola s. tanára	
91	Dr. Preininger Tamás	1893, Regöce (Bács m.), orvosdoktor, tanársegéd a debreceni bőrklinikán	Bécs, Coll. Hung. II. félév	A bőr- és nemikórtani klinikákat tanulmányozta	ugyanaz	
92	Dr. Prohászka Lajos	1897, Brassó, r. k., filozófia szakos bölcsészdoktor	Berlin, Coll. Hung. II. félév	Kultúrfilozófiai tanulmányokat folytatott	Nemzeti Múzeumi alkönyvtáros	
93	Puky Pál	1904, Kassa, ref., IV. éves orvostanhallgató	Berlin, Coll. Hung.	Szülészeti tanulmányokat végzett		1925/26-ban Bécsben volt ösztöndíjas
94	Pulay Ferenc	1904, Szentgotthard, r. k., szigorló. bányamérnök	Bécs, Coll. Hung.	Főleg a fotogrammetriát tanulmányozta		

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldeteskori elfoglalt állása				
95	Dr. Röhlich Károly	1900, Vereb (Fejér m.), r. k., orvosdoktor, tanársegéd a pécsi anatómiai intézetben	Berlin, Coll. Hung. II. félév	Szövettani tanulmányokat végzett	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	
96	Salamon István	1905. Kecskemét, r. k. közgazdaságtan-hallgató	Párizsban, Kecskemét város ösztön-díjával	A francia kereskedelemről és pénzügyről szóló értekezéséhez gyűjtött anyagot		Párisi Magyar Diák-egyesület jegyzője
97	Dr. Schay Géza	1900, Wien, ev., chemia-fizika szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor, kir. s. vegyész	Berlin, Coll. Hung. II. félév	Az alkáli- és halogéngőzők magas vacuum-ban végbemenő chemiluminescentiáját vizsgálta	ugyanaz	
98	Schmidt Mihály	1894, Rózsahegy, r. k., angol szakos piarista tanár	London	Megszerezte a „Diploma in English Language and Literature-t	ugyanaz	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
99	Schmidt Miklós	1904, Budapest, angol-görög szakos bölcsészethallgató	Aberdeen	Angol és görög nyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
100	Dr. Simon Sándor	1901, Budapest, ev., orvosdoktor, tanársegéd a bp. gyógyszer-tani intézetben	Berlin, Coll. Hung.	Az orvosi fizikális chemiai methodusok laboratoriumi elsajátítására törekedett	ugyanaz	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
101	Somogyi Gyula	1901, Fehértemplom (Temes m.), jogszigorló	Páris	Jogi tanulmányokat folytatott, mint a Fac. de Droits az Inst. des Hautes Études Internationales hallgatója	ugyanaz	Párisi Magyar Diak-egyesület elnöke
102	Dr. Soó Rezső	1903, Székelyudvarhely, r. k., term. földrajz szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor, gyakornok a közgazd. kar növénytani intézetében	Berlin Coll. Hung.	Növényföldrajzi, növényzociológiai, növényélettani tanulmányokkal s orchidea-vizsgálatokkal foglalkozott	Magyar Biológiai Kutató Intézet adjunktusa	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
103	Staud Géza	1906, Mocsonok (Nyitra m.), r. k., francia-magyar szakos II. éves tanárjelölt	Páris	Irodalmi, nyelvészeti, filozófiai és művészettörténeti előadásokat hallgatott a Sorbonne-on és elkészítette szakdolgozatát	ugyanaz	
104	Dr. Strausz László	1901, Budapest, r. k., földrajz-természetrájs szakos tanárjelölt, bölcsészdoktor	Berlin Coll. Hung.	Geológiai facies-tanulmányokat végzett		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
105	Dr. Szabó Mihály	1903, Pusztaszentlászló (Zala m.), ág. ev., gyak., tanárjelölt	Római Történeti Intézet	A római egyetem rendes hallgatója volt. Bembo kiadatlan munkái után kutatott	középiskolai tanár	Bentlakás nélküli kézi ösztöndíjas volt

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
106	Dr. Szakáts Kálmán	1901, Kolozsvár, ref., jogszigorló, a Magy. Külügyi Társaság titkára, bölcsészdoktor, filozófia-esztétika szakos tanárjelölt	Páris	Mint a Faculté de Droit hallgatója, a nemzetközi jogot és a jogbölcseletet tanulmányozta s részt vett a Fac. des Lettres több tanfolyamán		1924/25-ben Berlinben volt ösztöndíjas
107	Szalay Akos	1894, Budapest, r. k., okl. építész és közgazda, műegyetemi adjunktus	Római Történeti Intézet	A görög és római műemlékeket, az újabb ásatási területeket s az ásás technikai menetét tanulmányozta	ugyanaz	1925 júl. óta volt Olaszországban
108	Szalay György	1902, Budapest, r. k., német-francia szakos IV. éves bölcsészethallgató	Bécs, Coll. Hung.	Disszertációján dolgozott	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	
109	Ifj. Szegedy-Maszáék Aladár	1903, Budapest, külügyi szakos közgazda, díjtalan gyakornok a közgazdasági karon	Páris	Diplomácia történelmi, nemzetközi jogi és kereskedelmi politikai tanulmányokat folytatott		1925/26-ban is ösztöndíjas volt
110	Dr. Széll János	1901, Szeged, ref., ügyvédjelölt, jogi doktor	London	Az angol magán- és perjogot tanulmányozta elméletileg és gyakorlatilag	1927/28-ra is ösztöndíjas volt	sub auspiciis Gubernatoris
111	Dr. Szinnyei-Merse György	1901, Budapest, jogszigorló, Keresk. Bank tisztviselője	Bécs, Coll. Hung.	Nemzetgazdasági és pénzügyi, különösen a bankszakmába vágó tanulmányokkal foglalkozott	ugyanaz	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
112	Tahy Ferenc	1902, Budapest, r. k., gépészmérnök, „Agrorna“ rt. mérnöke	Berlin, Coll. Hung. I. félév	A nagy- frekvenciájú áramokat tanulmányozta		
113	Dr. Tassy Ferenc	1903, Bihardiószeg ref., történelem- földrajz szakos tanárjelölt	Római Történeti Intézet	Mint a római egyetem immatrikulált hallgatója, olasz nyelvi és irodalomtörté- neti előadásokat hallgatott	gyakorló tanárjelölt Debrecen- ben	
114	Feketéné dr. Techert Margit	1900, Budapest, r. k., magyar-francia- filozófia szakos okl. tanár, Erzsébet Nőiskolai ideiglenesen megbízott h. tanár	Párizs	Az új- platonizmus történetének megírásához végzett részlet- tanulmányokat	központi szolgá- latra berendelt középisk. tanár	
115	Teller József	1902, Etyek (Fehér m.). r. k., német-latin szakos szakvizsgás tanárjelölt	Bécs, Coll. Hung.	Nyelvjárás- kutatási tanulmányokkal folytatott	piarista tanár (nagy- kanizsai r. gimn- ban)	
116	Dr. Tokody László	1898, Budapest, ref, bölcészszakos, műegyetemi adjunktus	Bécs, Coll. Hung.	Elméleti és gyakorlati krystallogra- phiai tanulmányokkal foglalkozott	bp. tud. egyetemi magán- tanár	okl. középisk. tanár
117	Dr. Tóth Béla	1897, Zólyom, r. k. francia-magyar szakos okl. tanár	Párizs, francia kormány ösztön- díjasa mindkét féléven át	A szláv nyelv- vel foglalkozott. Előtanulmányo- kat végzett magyar-tót- cseh összehasonlító irodalomtörté- neti munkájához		

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetések elfoglalt állása				
118	Dr. Tóth László	1895, Tápiószele, r. k., bölcsész-doktor, egyet. m. tanár, a M. N. Múzeum alkönyvtárnoka	Római Történeti Intézet	A bécsi pápai nunciusok magyar vonatkozású jelentéseit kutatta II. József trónralépésétől a vatikáni zsinatig terjedő időközben	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	Az intézet titkári teendőit látta el
119	Dr. Tóth Sándor	1898, Mezőlak, (Veszprém m.), ref., orvosdoktor, tanársegéd a pécsi szülészeti klinikán	Berlin, II. félévben kollegista	A fizikális kémia módszereit tanulmányozta és önálló munkásságot fejtett ki	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	
120	Tömöry Miklós	1904, Budapest, r. k., kereskedelmi akadémiai hallgató	Oxford, Wadham College	Az oxfordi egyetem politikai és gazdaságtörténeti fakultásának rendes hallgatója volt	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	1925/26-ban is ösztön-díjas volt
121	Töreky Ella	1903, Eger, r. k., magyar-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt	Genf	A francia irodalomtörténetet, nyelvészetet, filozófiát és neveléstörténetet tanulmányozta	helyettes tanár	A tanév végén egy hónapra Párisba küldetett
122	Török István	1904, Tiszaeszlár (Szabolcs m.), ref., III. éves teológus	Berlin, Coll. Hung.	Mint az egyetem rendes hallgatója, elméleti teológiai tanulmányokat folytatott. Az ifjúság vallásérkölcsei életét is tanulmányozta	1927/28 II. félévre ösztön-díjat kapott	

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Haza-térése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetéskor elfoglalt állása				
123	Treml Lajos	1904, Temesvár, r. k., német-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt	Párizs	A román-albán filológiát és az ósláv nyelvet tanulmányozta	1927/28-ra Berlinbe kapott ösztön-díjat	1924/25-ben is ösztön-díjas volt
124	Dr. Tüdős Endre	1890, Debrecen, ref., orvosdoktor, bp. gyermekklinikai tanársegéd	Bécs, Coll. Hung.	A kolloidkémia legújabb módszereit tanulmányozta		
125	Dr. Ujvári Dezső	1902, Brassó, ref., közgazdaságtani doktor, magángazd. int. tanársegéd	Bécs, Coll. Hung.	Elvégezte a bécsi konzuli akadémia második évét és megszerezte a diplomát		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
126	Urbányi Vilmos	1898, Budapest, r. k., okl. belső építőművész	Bécs, Coll. Hung.	Iparművészeti, építészeti és egyházművészeti tanulmányokat végzett	1927/28-ra is ösztön-díjat kapott	
127	Varga István	1897, Budapest, ref., közgazdasági doktor	Pittsburgh	A pittsburghi egyetem School of Business Administration fakultásán mint graduate assistant előadásokat tartott	M. Gazdaság kutató Intézetet szervezi meg	Utiköltségét részben a V. K. Min. úrtól kapta
128	Dr. Varga Sándor	1902, Szentgerice (Marostordam.), ref., bölcsész-doktor, egy-könyvtári gyakornok	Berlin Coll. Hung.	Filozófiai és bibliográfiai tanulmányokat végzett	1927/28-ban Humboldt ösztön-díjat kapott	Sub ausp. Gubernatoris avattatott

1926/27.

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
129	Vaskó Andor	1903, Budapest, r. k. francia-német szakos szakvizsgás tanárjelölt	Párizs	Az akusztikus és vizuális ritmus képének megmaradását vizsgálta	gyakorló tanárjelölt abp. Gyak. főgimnáziumban	
130	Dr. Vasshegyi Margit	1904, Mád (Zemplén m.), r. k. francia szakos szakvizsgás tanárjelölt	Párizs	Francia nyelvi és irodalmi, pszichológiai, filozófiai és esztétikai tanulmányokat végzett		
131	Vidos E. Benedek	1902, Budapest, r. k., gyakorló tanárjelölt	Római Történelmi Intézet	A bolognai egyetem rendes hallgatója volt s az olasz nyelvet és irodalmat tanulmányozta		
132	Wenk Endre	1903, Kisszállás (Bács m.), r. k., magyar-német szakos gyakorló tanárjelölt	Bécs, Coll. Hung.	A modern elméleti és gyakorlati paedagógia és az irodalomtörténet módszereit tanulmányozta		
133	Dr. Went István	1899, Arad, r. k., orvosdoktor, tanársegéd a bp. Bakteriológiai Intézetben	Párizs	A franciák által használt biokémiai eljárások kvantitatív analízisével foglalkozott s bemutatta a Magyarországon használatos biokémiai eljárásokat	a párisi Magyar Dispensaire laboratóriumát megszervezte, felszerelte és vezette	
134	Willer József	1905, Kecskemét, r. k., német-angol szakos, LV. éves bölcsészethallgató	Aberdeen	Az egyetem „Ordinary Class”-ának angol logika szakos hallgatója volt	1927/28-ra is ösztöndíjat kapott	Az M. A. degree megszerzésére küldetett ki

Szám	Az ösztön- vagy tanulmánydíjas		Hol volt ösztön-díjas	Végzett tanulmányai	Hazatérése utáni állása	Megjegyzés
	neve	szül. éve, helye, vallása, elméleti képzettsége és a kiküldetésekor elfoglalt állása				
135	Zempléni Imre	1900, Eger, izr. közgazdaságtan-hallgató	Berlin, Coll. Hung.	Gazdasági és társadalomtörténeti kutatásokat végzett		
136	Gr. Zichy Domonkos	1904, Budapest, r.k., joghallgató	Oxford	Tanulmányi jelentést nem adott be		1925/26-ban is ösztön-díjas volt
137	Gr. Zichy Nándor	1907, Mosdós, r. k., jog- és közgazdaságtan-hallgató	Berlin Coll. Hung.	Jogi és közgazdaságtani tanulmányokat folytatott	1927/28-ban is Berlinben folytatta tanulmányait	Fizetőtag, 1925/26-ban is az volt



1931/32 163

